Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

...гэтэмнай 1921 оной ...абрин 21-һээ гарана | № 137 (14157) | 1973 оной июнинн 13, среда | Сэн 2 мүнгэн

ТҮРГЭНӨӨР, ГЭЭЛТЭГҮЙГӨӨР ХУРЯАЯ!

ТАРЯА ХУРЯАЛГАДАА БЭЛДЭНЭ

Ороноймнай урда районуудта таряа хуряалга эхилэнхэй. Зарим районууд урда-урдынхиһаа эртэ ургасаяа хуряажа захалаад байна. Машина, техникэеэ заһабарилха тухайда эртээнһээ оролдолго гаргаһан газарта ажалынь һайнаар ябажа, таряагаа түргэнөөр, гээлтэгүйгөөр хуряана гэжэ түрүүшын үдэрнүүд элирхэйлэн халуулаа.

СССР-эй Центральна статистическэ управлениин мэдээсэһэнэй ёһоор, июнь һарын эхеэр ороной колхоз, совхозуудай механизаторнууд 354 мянган комбайн гэхэ гү, али ургаса хуряалгада хабадуулагдаха комбайнуудайнгаа 54 процентыень заһабарилаад байгаа. Энэнь — нёдондо жэлэйхиһээ халта дээгүүр.

Белорусси, Казахстан, Литва болон Армениһээ бэшэн, бүхы союзна республикануудай ажахынууд «талын онгосонуудые» таряа хуряалгада нёдондонойхиһоо һайнаар бэлдэжэ байна.

Украинын комбайнернууд 66.465 машина гэхэ гү, али бүхы комбайнуудайнгаа 82 процентыень заһанхай. Ороной бүхы механизаторнуудта хандаһан бэшэгыень КПСС-эй ЦК һайшааба. Ороохо таряагаа гээлтэгүйгөөр хуряая гэһэн уряань олоной анхарал татана.

Механизаторнууд кукуруза, свёкло, хартаабха, улһа, хлопок хуряаха машинануудые заһабарилха хүдэлмэреэ нёдондо жэлэйхиһээ мүн лэ һайнаар ябуулжа байнхай.

Украинын механизаторнуудай уряае хаа хаанагүй үргэнөөр дэмжэнэ. Колхоз, совхозуудай ажалшад энэ бэшэг зүбшэн хэлсэхэдээ, түсэбтэ табан жэлэй шиндхэхы жэлэй ургаса хуряалгые эмхитэйгээр, һайн шанартайгаар үнгэргэхэ тодорхой хэмжээнүүдые хараална.

БАЯН УРГАСА — найдамтай гарта

МИНСК. Белоруссиин хүдөө нютагуудай ажалшад Украинын комбайнернуудай бэшэгые зүбшэн хэлсээд, үндэр ургасаяа эмхитэй һайнаар хуряажа абаха хэмжээнүүдые хараална.

— Газар тарялангайнгаа гектар бүриһөө 45 центнер ургаса хуряан абахаар хараалнабди, — гэжэ Гродненско областиин Новогрудска районой «Рассвет» колхозой агроном М. А. Севастьянович ТАСС-ай корреспондентдэ хөөрэбэ. — Урдандаа манай эндэ иимэ баян ургаса нэгэтэшье хуряагдаагүй юм. Ургасын гарасаһаа хаража үзэхэдэ, энэ хараа түсэб амжалтатайгаар бэелүүлэгдэхэ хэбэртэй. Үндэр ургаса комбайнернуудай гарта байна бшуу. Манай колхозой комбайнернууд дүршэл шадабаритай зон.

КРАСНОДАР. Кубаниин колхоз, совхозууд ургаса хуряаха бүхы машинануудаа заһажа дүүргээ. Украинын комбайнернуудай хандалгые нютагай механизаторнууд ехэтэ һайшааба. Таряашадай бүхэсоюзна социалис мүрысөөнэй үүсхэлшэд ургаса хуряалгада һайнаар бэлдэнэ. Таряагаа ажалай 10—12 үдэрэй турша соо хуряажа, тэрэнние гүрэндэ худалдаха даабаряа болзорһоонь урид дүүргэхээр шиидэнхэй.

Барайгар хуряадаг комбайнуудай олохон ажахынууд залаата ургамал хуряалгада түрүүшынхеэ хэрэглэхэ 500 шахуу иимэ машина бэлдэгдээ.

ВОЛГОГРАД. Ороохо таряа ехээр ургуулдаг районуудай нэгэн — Волгоградска областиин таряашад Украинын комбайнернуудай хандалгые һайшаан угтаба.

Калачевска районой «Волго-Дон» совхозой ахамад агроном, Ленинэй орденто М. Я. Якутин ТАСС-ай корреспондентдэ ингэжэ хөөрэбэ:

— Энэ жэлдэ ажахыдамнай ороохото ургамалнуудай талмай 450 гектараар үргэдхэгдэжэ, 8,5 мянга үлүүтэй гектар болоһон байна. Бүхы ургасаяа эгээн богони болзорто — 15 үдэрэй турша соо гээлтэгүйгөөр хуряаха гэжэ шиидээбди.

(ТАСС).

АЛДАРТА ОЙН ХҮНДЭЛЭЛДЭ

БУРАССР 50 ЖЭЛ

ХОНИДОЙ НООҺО ХАЙШАЛАЛГАДА БЭЛЭДХЭЛ

ТҮРГЭН ДҮҮРГЭХЫН ТҮЛӨӨ

...игээд удахагүй ажахыта хонидой нооһо хайшал... «сагаан алта» хуряаха бэ... иилээд харюусалгатай хү... эри эхилхэнь. Энэмнай хо... ажалай ёһотойл ургаса ху... та гээшэ ааб даа.

...онидойнгоо нооһо түргөөр, ...н шанартайгаар хайшал... абаа һаа, хонишодой бүхэ... эл соо оролдоһон ажалай ...һайн гараха, колхоз, сов... удай олзо доходшье ни... нэмэхэ байна.

...имэһээ энэ хүдэлмэриин ...и болзор соо, оройдоол ...-15 хоногто үргэлжэлдэг... һаань, хонишон бүхэн, ...жэлтэд, механизаторнууд ...эй тон харюусалгатай ...ниие ойлгожо, эртэнһээ ...эдэг, бээ зэһэдэг гээшэ.

...нөө жэлдэ манай колхоздо ...29 мянган хонидой нооһо хайшалагдаха байна. Ур... алнуудтэ хоёр газарта ...эмхидхэжэ, тэндэ хүдэл... нүүдые олоор табяад, гол ...10—12 хүдэлмэриин ...соо бүхы хонидойнгоо ...хайшалжа абадаг һэмди. ...алдэшье тэрэл дүршэлөө ...эн, хонидойнгоо нооһо ...алгые июнин тэн ба... эхилээд, энэ һарынгаа ...26 болотор дүүргэхэ зо... тойбди.

...ыдөө 110 хайшалалгын ...машина хүдэлхэ юм. ...эй 75 машинатай томод... һон пунктмнай Зандай газарта түхеэрэгдэнхэй. ...тэндэхи сарай һарабша, ...хотон заһабарилагдажа ...хээ байна. Тэрэшэлэн ...илгаха, класс, шанары... тодорхойлхо түхеэрэлгэ, ...багсалха, мэшээглэхэ оньһон түхеэрэлгэ гол түлэб бэлэн болонхой.

Энээнтэй дашарамдуулан, «Сельхозтехникын» республикын нэгэдэлэй базада, мүн аймагай отделениинхидтэ зарим тэды гомдолтойбди. Хонидой нооһо хайшалха оньһон машинкануудай өлдэб запасной часть, хэрэгсэл ехэ дуталдана. Хэнэйшье мэдэһээр ехэнхидээ тарялан дээрэ ябаһан хонидой нооһон ехэ шоройтой байдаг. Тиимэһээ оньһон машинкын хайшанууд түргэн элэнэ, муудана. Тэдэнние һэльбэн заһаха гэхэдэ запчасть олдоногүй. Үнгэрхэдөө оньһон хайшануудые хурсадаха тошиила дуталдана. «Сельхозтехникын» Баргажанай отделени тиимэ запчастьнуудые тон үсөөнние үгэнэ, хаанашье хүртэнэгүй гэнэ.

Хэды нимэ бэрхэтэй байбашье һаань, арга хургыень оложо, хайшалалгын пунктнуудайнгаа бүхы түхеэрэлгэ, оньһонуудые өөһэдынгөө хүсөөр заһабарилнабди.

Хонидой нооһо түргэнөөр, һайнаар хайшалдаг бэрхэ хайшалагшад манда яһала олон. Жэшээнь,залуу колхозник Яков Бадмаев, хонишон Даша-Нима Сундуев гэгшэд жэл бүри шахуу арбаад хоног соо тус тустаа 950-1 000 хонидой нооһо хайшална. Байгша ондошье тэдэнэр баһал һайнаар хүдэлхэ байна.

Жэл бүри Баянголой дунда һургуулиин ахалагша классуудай һурагшад хонидоймнай нооһо хайшалалсадаг юм. Түрүүн наймадахи класснаа эхилээд хонидой нооһо хайшалалсажа дүршэһэн хүбүүд, басагад — мүнөө юһэдэхи, арбадахи классуудай һурагшад хайшалагшадаар хүдэлхэ юм. Эдэнэрэй олонхинь урда жэлнүүдтэ хайшалагшадаар хүдэлһэн үхибүүд, тэрэнһээ гадна, механизаторнууд, хонишод, гэрэй эзэн эхэнэрнүүд хонидой нооһо хайшалалсаха байна.

Байгша ондо манай колхоз бүхыдөө 1.060 центнер нооһо хайшалаха түсэбтэй юм. Энээние дүүргэхэ арга боломжо манда яһала бии гэжэ һанагдана.

Үнгэрэгшэ үбэлдөө үбһэ тэжээлээр тиимэ элбэг бэшэ байгаашье һаань, хонишоднай хонидоо зүбөөр харууһалжа, арга боломжынь зэргээр һайнаар эдеэлүүлжэ, оролдосотойгоор адуулаад, хүсэ шадалыень муудхаангүй үбэлжүүлээд, мүнөө хабарай үедэ, зунай эхеэр шадамараар адуулжа байна.

Тингэжэ нооһонойнь хайшалагдаха болотор хонидой хүсэ шадалые һайжаруулха гэжэ оролдоно. Түрүү хонишод Ольга Сангадиева, Ханда Раднаева, Батор Цыденов гэгшэдэй харууһалдаг эхэ хонид тус тустаа 4—4,5 килограмм нооһо үгэхөөр гэжэ хүлеэгдэнэ. Даша-Нима Сундуев харууһалдаг эрэ түлгэ хонидһоо тус бүриһөөнь 3,5—4 килограмм нооһо хайшалха түсэбөө заабол дүүргэхэ байха.

Колхознай хонидой нооһо хайшалха, гүрэндэ худалдаха түсэб, даабаряа дүүргэжэ, бүхыдөө 500 мянган түхэригэй олзо доход оруулхын түлөө тэмсэнэ.

Б. МОНТОЕВ,
Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшын орлогшо.

Шептеков Василий Тимофеевич токарёор Улаан-Үдын «Теплоприбор» заводто зургаадахи жэлээ ажаллана. Энэ нүхэрнай Буряадай АССР-эй 50 жэлэй ойе угтуулан, дээшэлүүлэгдэһэн уялга абаа һэн. Мүнөө Василий Тимофеевич 1973 оной түрүүшын хахад жэлэй түсэб-даабаряа дүрбэн һара соо дүүргэбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ В. Т. Шептеков.
Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

ҮГЭНЬ БАТА

Цыдендоржо Будаевич Дондубон пенсидэ гараһаар хэдэн жэл болобошье, түрэл совхоздоо өөрынгөө дураар туһа хүргэжэл байһаар. Ниитын адууһа малда бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ хэрэгтэ луговодууд ехэхэн үүргэ дүүргэдэг гэжэ онсо тэмдэглэхэ шухала. Бодонгуудай совхозой эрхим бэрхэ луговодуудай нэгэн Цыдендоржо Будаевич жэлһээ жэлдэ үбһэ ногооной тогтууритай һайн ургаса хуряажа абадагаараа аймаг доторoo суурхадаг болоһоор үниндэй юм.

Энэ нүхэрнай урзанда жэлдэ даажа абаһан 110 гектар сабшалан дээрэһээ 3.850 центнер үбһэ хуряажа абаһан байна. Үнгэрэгшэ ган гасуур жэлдэ нүхэр Дондубон гектар бүриһөө 20,3 центнер үбһэ хуряажа, луговодуудай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ түрүүлээд, аймагай чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэһэн алдартай.

Байгша ондо ажахын бэрхэ луговод гектар бүриһөө 14,5 центнер үбһэ ургуулжа абаха социалис уялгатай. Урда жэлнүүдһээ дутуугүй баян ургаса хуряажа абахын түлөө Цыдендоржо Будаевич түхэреэн жэлэй туршада ехэхэн хүдэлмэри хэжэ гараа гэжэ онсо тэмдэглэхэ шухала. Үбэл, хабар эртүүр тэрэ даажа байһан сабшалан дээрээ 5 мянган кубометр тошо халяагаа. Цыдендоржо Будаевич намар орой сабшалангаа модо шулууһаа сэбэрлэхэ хүдэлмэриие хэдэг заншалтай. Ажахын мэдээжэ луговод бүхы сабшалангаа нэгэдэхеэ уһалжа дүүргээд, хоёрдохёо уһалуулна. Ойрын үдэрнүүдтэ энэ хүдэлмэреэ дүүргэхээр хараална.

— Хабартаа орой болотор хүйтэрһэн, бороон ороогүй. Ушар иимэһээ сабшалангаа һайнаар уһалхые оролдоноб. Байгша ондо гектар бүриһөө 25 центнер үбһэ хуряаха социалис уялгаяа сүм дүүргэхын тула оролдоноб, — гэжэ Цыдендоржо Будаевич хөөрэнэ.

Ажалша бэрхэ хүн хэлэһэн үгэдөө бата байдаг гэжэ арад зоной хэлсэдэг яаха аргагүй зүб. Нүхэр Дондубон абаһан социалис уялгаяа бодото дээрэнь дүүргэхын тула ехэ хүдэлмэри хээ, хэхэшье. Ниитынгээ адууһа малда шадаал һаа ехээр үбһэ хуряажа абаха гэжэ оролдодог энэ нүхэрнай һанаһандаа хүрэхэ байха.

Д. ТОГОШИЕВ,
хүдөө бэшэгшэ.

Бэшүүрэй аймаг.

ПРОМЫШЛЕННА ҮЙЛЭДБЭРИИН ЗАРИМ ДҮНГҮҮД

Республикымнай ажалшад энэ жэлэй түсэбые уридшалан дүүргэхэ гэһэн социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, һайн үрэ дүн туйлана. Промышленностиин хүдэлмэришэд продукци худалдаха таба һарын түсэбые 103 процент дүүргэбэ. Түсэбһөө гадуур 13,2 миллион түхэригэй продукци худалдагдаа. Энэнь нёдондо жэлэй энэ үеынхитэй сасуулхада 8 процентээр үлүү болоно. Мүн промышленна үйлэдбэрилгын хэмжээн нёдондо жэлэй таба һарынхиһаа 8 процентээр дээшэлһэн байна.

Улаан-Үдэ городоймнай промышленность жэлэй эхинһээ хойшо һайнаар ажаллажа байһаар. Продукци үйлэдбэрилхэ, худалдаха таба һарын түсэб 103 процентдэ хүргэгдэбэ. Хүдөөгэй аймагуудай дундаһаа 15-ниинь түсэбөө дүүргээ. Зэдын, Захааминай, Улаан-Үдын, Хориин аймагуудай промышленность даабаряа дүүргэжэ шадабагүй.

Городой предприятинуудай дундаһаа Октябрьска район һайн үрэ дүн туйлаа. Районой ажалшад промышленна продукци худалдаха таба һарын түсэбэй дүүргэлтые 105 процент болгобо.

«Электромашина», «Теплоприбор», локомотив-вагон заһабарилгын, Тимлюйн асбоцементын зүйлнүүдэй, Тимлюйн цементын, Шэнэ-Бэрээнэй заһабаринн механическа заводуудай, Улаан-Үдын нарин сэмбын, нооһо сэбэрлэн угаадаг фабрикануудай коллективүүд жэлэй түсэбые, абаһан социалис уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. «Забайкаллес» комбинат модо бэлдэхэ, шэрэхэ таба һарын түсэбые үлүүлэн дүүргээ. Ардасанай, Байгалай, Баргажанай, Горхоной, Хандагатайн, Шулуутайн леспромхозууд. Буряадай модоной болон мебелиин комбинат, Сэлэнгын модоной бааза, Онохойн модоной комбинат тогтууритай һайнаар ажаллажа байна. «Бурятэнерго» управлени, мяханай промышленностиин үйлэдбэриин нэгэдэл, Байгалай загаһанай промышленностиин трест түсэбөө үлүүлэн дүүргээ.

Республикымнай олонхи предприятинуудай һайнаар хүдэлжэ байһанай ашаар жэлэй эхинһээ хойшо түсэбһөө гадуур 791 мянган хэһэг шифер, 39 мянган тонно нүүрһэн, 14 мянган дүрбэлжэн метр сонхын шэл үйлэдбэрилэгдэһэн, 14 мянган дүрбэлжэн метр сэмбэ бүд нэхэгдэһэн байна. Мүн даабариһаа гадуур олон трикотаж хубсаһан нэхэгдэн оёгдоо. Автокрануудые, электродвигательнүүдые, прибор болон автоматизациин хэрэгсэлнүүдые бүтээхэ түсэб үлүүлэн дүүргэгдэһэн байна.

Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ даабаряа промышленностимнай 100,8 процент дүүргэбэ. Нёдондо жэлэй энэ үеынхитэй сасуулхада, ажалай бүтээсэ 5 процентээр дээшэлһэн болоно.

Бүхы дээрээ һайн үрэ дүнгүүдэй туйлагдабашье, түсэбөө дүүргээгүй предприятинуудай тоо үшөө олон байһаар. Промышленностиин предпрятинуудай 27 процентнь продукци худалдаха таба һарынгаа даабари дүүргээгүй. Зэдын комбинат, Элхиин авто-заһабариин завод, эдеэ хоолой промышленностиин министерствын 3 предприяти болон бусад зарим түсэбөөр хараалагдаһан продукци үйлэдбэрилжэ, худалдажа шадаагүй байха юм.

ЭЛБЭГ ТЭЖЭЭЛЭЙ ЭХИН ЭНДЭҺЭЭ

Куузику малай тэжээлэй рациондо бата һуури эзэлдэг болонхой. Тэжээлэй шухала ургамал жэлһээ жэлдэ ехээр таригдана. «Искра» колхоз байгша ондо 90 гектарта куузику тариба. Михаил Кузьмич Антонов, Андрей Фёдорович Антонов гэгшэд куузику ургуулагшадаар өндэ ажаллана. Һая бултайн гараһан куузикугай эшын хорхой шумуулда эдюулжэ гэмтэхэгүйн тула тэдэнэр хоро сасажа, хоёр-гурбан үдэрэй туршада энэ ажалаа дүүргэбэ.

Мухар-Шэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхоздо ургасын хойноһоо харууһалга захалба. Ажахын хартаабхашад Иван Екимов, Дмитрий Екимов гэгшэд тарилгаа үсөөхэн үдэрэй туршада дүүргээд, газараа борнойлжо дууһанхай. Байгша ондо эдэ нүхэднай гектар бүриһөө 100 центнер хартаабха хуряажа абаха социалис уялгатай юм. Тус ажахын механизаторнууд байгша ондо 744 гектарта куузику тариба. Эндэ 4 звено эмхидхэгдэнхэй. Звеное даагшаар дүй дүршэлтэй механизаторнууд табигдаа. Кукурузын үндэр баян ургаса хуряажа абахын тула эндэхид бүхы газартаа минеральна утэгжүүлгэ оруулха талаар ехэхэн хүдэлмэри хэжэ гараа гэжэ тэмдэглэхэ шухала.

Энэ талмай дээрэһээ тэдэнэр 23 мянган центнер кукурузын набша намаа ургуулжа абаха социалис уялгатай юм. Эдэ нүхэднай гектар бүридэ 4 центнер минеральна утэгжүүлгэ оруулба. Эдэ бүгэдэһөө гадна, гектар бүридэ 3 центнер аммиагай уһа оруулаа. Звеное даагшад А. Блинкин, М. Фёдоров, А. Гусляков гэгшэд абаһан уялгаяа заатагүй дүүргэхээр ажаллана. «Коммунизм» колхоздо таригдаһан кукуруза наран сэсэгтэй холижо һуулгаа Гектар бүридэ 40 килограмм кукуруза, 7 килограмм наран сэсэг эндэ таригдаа.

Ажахын кукуруза ургуулагшад түрэл республикынгаа тогтоһон ойн баярай жэлдэ гектар бүриһөө 200 гаран центнер кукурузын набша намаа ургуулжа абаха социалис уялгаяа дүүргэхын тула оролдожо байнхай.

В. ШИРДАРМАЕВ.

Мухар-Шэбэрэй аймаг.

ЖЭЛ ЕРЭХЭ БҮРИ — ЕХЭЭР

Кировэй нэрэмжэтэ заводой хүдэлмэришэдэй бүтээһэн кастрюли, аяга, буузын жэгнүүр ба бусад амһартануудые Буряадай республикын, хүршэ Шэтын, Эрхүүгэй областьнуудай, Алас-Дурна зүгэй ажалшад ехэ дуратайгаар худалдан абадаг болонхой. Заводоймнай хүдэлмэришэд шаажан гүйлгэһэн амһартануудые олоор бүтээжэ, ажалшадайнгаа эрилтые хүсэд хангаха гэһэн зорилго урдаа табина.

Байгша оной таба һара соо нёдондо жэлэй энэ үеынхиһөө 53 тонноор ехэ амһарта хэһэн байнабди. Таба һарын даабариһаа гадуур 8 мянган түхэригэй продукци худалдагдаа. Бидэнэр түрүүшын хахад жэлэй даабариһаа гадуур 10 мянган түхэригэй продукци худалдахаар уялга абаа һэмди. Энэ зорилгоёо амжалтатайгаар бэелүүлжэ байнабди.

Манай заводто ажал хэрэгээ һайн мэдэдэг, бэрхэ хүдэлмэришэд олон юм. Иван Трофимович Земченкын даадаг нэгэдэхи цехэй коллектив жэлэй эхинһээ социалис мүрысөөндэ эрхимлэжэ ябана. Эдэнэр нэгэдэхи кварталай дүнгөөр дамжуулгын Улаан туг, нэгэдэхи мүнгэн шан абаһан юм. Бэшэшье олон коллективүүд һайн шанартай продукци гаргажа, түрүү һуури эзэлхын тула хүсэ шадалаа гаргана. Хүдэлмэришэднай Буряадай АССР-эй 50 жэлэй ойн һайндэрэй ойртохо бүри мүрысөөнэйнгөө эршые улам шангадхана.

Ф. ХРЮКИН.
Кировэй нэрэмжэтэ түмэр хэрэгсэлнүүдэй заводой түсэблэлгын таһагые даагша.

...ЭН БҮРИҺӨӨ — ...35

...эл Буряадайнгаа республ... алдарта 50 жэлэй ойн ...ажалай бэлэгүүдээр уг... тула манай колхозой ...д бүхы оролдолгоёо гар... аллана.

...лишадаймнайшье ажа... урагшатай һайн. Үнгэр... ба һарын дүнгөөр һаали... шин-Хорло Цыденова зу... дэ ехэ һүнэй түлөө дэл... социалис мүрысөөндэ ...шалгаржа гараа. Нүхэд ...ова энэ хугасаада үнеэн ...1.089 килограмм һү ...абаба. Хоёрдохи һуури ...ан Надежда Суняшкина ...Хүндэлэлэй Тэмдэг ор... ажахын дүй дүршэлтэй ...адай нэгэн Ханда Ду... ова абаһан уялгаяа ...дүүргэжэ, хэлэһэн ...эзэн байһанаа үшөө да... шэлбэ.

...й элдин һарануудта ...лжа байһан үнеэн бүри... 250 килограмм һү һааха ...с уялга абаһан тухай... мэдүүлнэ.

...ымнай һаалишад хахад ...туршада нэмэлтэ дааба... ар 2.940 центнер һү ...худалдаха. Хараалһан ...энэ һарын 25-наар ...ээр һаалишаднай шин...

...й ямаршье сагта һү ...гүрэндэ худалдаха тү... Энэ буусын һүнэй фер... коллектив амжалтатай... үргэдэг юм. Энэ ажалша ...коллективые Димит-Хан... баевна Максарова хэдэн ...туршада даана. Эндэхи ...д зунай зулгы үедэ ...бүриһөө 1.235 кило... доошо бэшэ һү һааха ...с уялга баталан абаба.

...ан уялгаяа нэрэтэй со... ор дүүргэхэ хэрэгтэ ма... ал Марксын нэрэмжэтэ ...малшад бүхы шада... ргаха байна.

А. ИШЫГЕНОВ,
колхозой парткомой секретарь.

...йн аймаг.

ТАРГАН МЯХА ТУШААЛГА — МАЛШАДАЙ ОРОЛДОЛГОҺОО

Хадалиг Аха нютагай ажахынууд мал ажал эрхилдэг гээшэ. Ниитынгээ адууһа малай тоо толгойень олошоруулха, тэрэнэй үүлтэр һайжаруулха хэрэгтэ бидэ — хүдөөгэй ажалшад гол анхаралаа табиха байһамнай элитэ. Урдаа табиһан зорилгонуудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэ, гүрэндэ гадартай тарган үхэрэй мяха ехээр тушаахын тула манай «50 лет Октября» колхозой малшад оролдожо ажаллана.

Тугалнуудаа хүхүүлээд ябадаг үнеэдэй 17 гүүртэ манда тоологдоно. Энэ һарын эхеэр малшаднай холынгоо бэлшээридэ гараба. Тунга ногоондо харууһалжа байһан үхэр бүриингөө шэгнүүрые ехээр нэмээжэ абаха уялгаяа һайнаар дүүргэхын тула малшан бүхэмнай ажаллана.

Эхэеэ 6—7 һарын туршада хүхэжэ ябаһан тугал түргэн шэгнүүрээ нэмээдэг гээшэ. Эхэеэ һайнаар хүхэһэн тугал хожомоо һайн мал болог гэжэ малшад хэлсэдэг. Энэнь тон зүб гэжэ һанаха байнаб. Урзанда жэлдэ гүрэндэ ябуулһан шахамал бурпеэ 275 килограммда хүргэһэн байбал, үнгэрэгшэ жэлдэ энэнээ 10 килограммаар дээшэлүүлээбди.

Мүн манда хайнаг үсхэбэрилгэдэ һүүлэй арба гаран жэлэй туршада анхаралаа табидаг болонхой. Иимэ мал гүрэндэ олоор худалданабди.

Зуун үхэр шахан таргалуулха тусхай гүүртэ үнгэрэгшэ жэлдэ эмхидхэгдэһэн юм. Энэнэй ашаар жэлэй ямаршье сагта тобир тарган мал гүрэндэ худалдадаг болообди. Манай колхоз жэл бүри 600 шахамал мяханай комбинат ябуулна. Үнгэрэгшэ жэлдэ гүрэндэ худалдаһан бүхы малаймнай 400 гаранинь «эрхим тарган» гэһэн сэгнэлтэтэйгээр абтаа. Шахамалда табигдаһан үхэрнүүдые һайса таргалуулаад, гүрэндэ худалдахада урматай гэжэ үхэршэд һайн мэдэхэ болонхой. Үнгэрэгшэ үбэлжэлгын хаһада 530 хашараг байлгажа эдеэлүүлээд, мүнөө холын бэлшээридэ гаргаба бди. Ерэхэ намар эдэ үхэрнүүдээ бэлэдхэлэй пункт ябуулхадаа, тус бүриинь шэгнүүрые 300 килограммда хүргэхэ зорилготойбди.

Зунай зулгы һарануудта холын бэлшээридэ байһан малшадай дунда социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Мал адуулагшаар дүй дүршэлтэй, ажалда абьяастай хүнүүд томилогдонхой юм. Холын бэлшээридэ зуһажа байһан үхэршэдые хэрэгтэй зүйлөөр сагтань хангаха талаар колхозой правлени, партком ехэ хүдэлмэри ябуулаа гэжэ хэлэхээр.

Даажа абаһан ажалдаа эзэн ёһоор хандадаг малшад Дэби һууринда олон. Дүй дүршэлтэй үхэршэд З. Нахансаков, В. Шараев, В. Самаев, М. Мункоев болон бусад түрүүшүүлэй зэргэдэ ходо ябадаг, суг хүдэлдэг нүхэдтөө ёһотой үльгэр жэшээ харуулдаг байха. Зунай һарануудта холын бэлшээриин шэмэтэй ногоондо даажа абаһан үхэрнүүдэйнгээ шэгнүүрые ехээр нэмээжэ абаха тухайгаа эдэ нүхэднай ажахынгаа малшадта мэдүүлээ. Ажахыдамнай шударгы бэрхэ малшад яһала олон. Тэдэнэр абаһан уялгаяа нэрэтэй солотойгоор дүүргэхэ байха. Ниитынгээ адууһа малые бардам хүрэхэ үбһэ тэжээлээр хангаха гээшэ хүдөө ажалшадай гол зорилгонуудай нэгэн болоно. Нуга сабшалангай ургасые эрид дээшэлүүлхэ хүдэлмэри манай өөһэдымнай оролдолгоһоо. Малшаднай хэр сүлөөгүй байбашье, сүлөөтэй сагаа һамбаашалан, сабшалан дээрэ наг шэбхэ гаргажа тарааха, тэрэниие уһалха хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг.

Ажалай журам сахидаггүй, хэжэ байһан хүдэлмэридөө һали-боли хандадаг малшад манда үгы гэжэ хэлэхэ байнаб. Энэ шухала һалбарида ажаллажа байһан хүнүүдэй байдал һуудалда гол анхаралаа табидаг болонхойбди. Үбэлжөөн, зуһалангуудта байдаг малшадта һаруул уужам гэр байранууд шэнээр баригданхай.

Түрэл Буряадайнгаа республикын тогтоһон алдарта 50 жэлэй ойн баярые малшаднай габшагай ажалаар угтахаар эрмэлзэнэ.

А. НАЛХАНОВ,
«50 лет Октября» колхозой түрүүлэгшэ.

Ахын аймаг.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР Н. Ш. ОЧИРОВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Түрэһөөр 50 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, республикын партийна болон совет органуудта олон жэлэй туршада һайнаар ажаллаһанайнь түлөө Загарайн аймагай арадай хиналтын комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр **Очиров** Николай Шагжиевичые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь В. ДУБРОВСКИЙ

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.

1973 оной июнинн 7.

ОНШЫЕНЬ ОЛООД БАЙХАДА

Бүри урданhаа хойшо эндэхи ажахынууд гахай яhала олоор үсхэбэрилдэг байhан. Жэжэхэн колхозуудай нэгэдхэгдээд, совхозой эмхидхэгдэхэдэ, эндэхи тосхон бүхэндэ түс бүридөө 400—500 гахайтай фермэ байдаг hэн. Гахайшан бүхэндэ 20—25 эхэ гахай даалгагдадаг бэлэй. Поршоонхотой· шахамал гахайнуудынь хуу нэгэл муухан байранууд соо байлгагдадаг hааб даа.

Энэмнай гахай үсхэбэрилгэдэ яашье тааруугүй байгаа. Жэшээнь, нарай поршоонхотой гахайнуудай байра илангаяа үбэлэй сагта дулаан, досоогоо хуурай агаартай, hаруул байлгагдаха ёhотой. Харин томо болоhон гахай, шахамалнууд хүйтэншэг байрадашье байжа ядахагүй ха юм. Дап халуун дулаан байра соо шахамал гахайе байлгахада муу, эдеэниинь ёhoop шэнгэсэгүй, биратай таргалсагүй байдаг.

Эдэ бүгэдэhөө боложо, гахайн поршоонхо олоороо гарздаг, шахамалнуудынь шэгнүүрээ мүртэй нэмээдэггүй бэлэй. Тиимэ байрада оньhожоруулга хэхэ, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ аргагүй байгаа.

Тиимэhээ эгээн түрүүн бүхы гахайнуудаа суглуулжа, оройдоол хоёр отделенидэ гахайн томодхогдоhон фермэ эмхидхээ. Тиигэжэ Хударa· Дубинино тосхондо бүхы эхэ гахайнууд суглуулагдаа. Инкино тосхондо гахай шахаха түсхай фермэ баригдаа.

Хэнэйшье мэдэhээр гансахан байра түхеэрээд, томодхогдоhон фермэ эмхидхээд байхада. гахай гансата олошоржо, хямда сэнтэй мяхан ехэ абташаха бэшэ ааб даа. Гахайнуудай харууhа· тэжээлые, ажалай эмхидхэлые сүм хубилгаха хэрэгтэй байгаа. Совхозой директор П. И. Зубакин, главна зоотехник Г. Ф. Малановhаа эхилээд, фермын хүдэлмэришэд хүрэтэр булта түрүү ажахынуудта ябажа, дүй дүршэлтэйнь танилсадаг, hуралсадаг байгаа.

Түрүүн Дубинино тосхондо эхэ гахайн байра шэнээр барьяа, Инкино тосхондо түс түстаа 1500 гахай шахаха гурбан байра түхеэрэгдээ. Мүнөө энэ ажахы гахайн мяха промышленна үндэhэ hуури дээрэ үйлэдбэрилхэ аргатай ажахы болонхой. Гахай үсхэбэрилгэ цеховой гуримаар эмхидхэгдэнэ.

Нэгэдэхи цехтэ азарга гахайнууд, хоёрдохидонь— hубай, ороондо оруулагдаха эмэ гахай, гурбадахидань—нарай поршоонхотой эхэ гахайнууд, дүрбэдэхидэнь —эхэhээ hалгагдаhан томо болгогдожо байhан поршоонхонууд· табадахи цехтэнь—шахамал гахайнууд байлгагдадаг.

Цех бүхэндэ таатай зохид байра баригданхай. досоонь таарамжатай температуратай байхаар хэгдэнхэй. Гахайн тэжээлые буйлуулха, хобто соогуурнь , хублажа үгэхэ, шэбхыень арилгаха хүдэлмэри оньhожоруулагданхай. Хэрбээ урдань гахайшан бүхэндэ 20—25 эхэ гахай даалгагдажа, тэдэнэр жэл соо 300—350 поршоонхо абадаг hаа, мүнөө нэгэ хүндэ 25 таhалга даалгагдаад, тэдээн соогоо гахайнуудые таhалгаряагүй түрүүлжэ, поршоонхонуудыень 1,5—2 hаратай болгоод лэ тушаажа, орондонь ондоо түрэхэ эхэнүүдые оруулдаг. Жэшээнь, совхозой түрүү гахайшад М. И. Плюснина, И. Е. Хамуева, К. И. Бадылева гэгшэд жэл соо түс тустаа 2000 поршоонхо абана. Наймадахи табан жэлдэ эрхимээр ажаллаhанай түлөө М. И. Плюснина Ажалай Удаан Тугай орденоор шагнагдаа.

Оймороой совхоз мүнөө мяха· hү ехээр абадаг томохон ажахы болонхой. 1962 онойхидо орходоо гахайн мяха абалга 8 дахин ехэ боложо, тэрэнь нёдондо 8 мянга үлүүтэй центнертэ хүрөө. Тиихэдэ абтаhан мяханайнь өөрын үнэ сэн хямдаржа, гахайн центнер мяханhаа 29 түхэриг сэбэр ашаг олзо оруулагдаа. Хамта 232 мянган түхэригэй сэбэр олзо абтаhан байна.

Энэ hалбариие hайнаар хүгжөөхэ, ехэ продукци абажа, ашаг олзо элбэгээр оруулхын тула ороохо тарянай, хартаабхын элбэг баян ургаса абаха хэрэгтэй болоhониинь элитэ ааб даа. Жэшээнь, хартаабха ехээр ургуулдаг болоhоной ашаар ажахын бүхы экономикын яажа бэхижэhэниие, энээнhээ уламжалан, бусад hалбаринуудай яажа түргэнөөр хүгжэhые хэдэн жэшээ дээрэ харуулжа болоно.

Арбаад жэлэй саана түс совхоз хартаабха ехээр таридаг болоhон. 1961 ондо 250 гектарта энэ ургамалые таржа, га бүриhөө миин 29·3 центнер ургаса абаад· хамта 7250 центнер хартаабха суглуулаа. Тэрэнэйнь центнер бүхэнэй үнэ сэн 8 түхэриг 71 мүнгэтэ болоо гэхэ гү, али түсэбэйхиhөө аяар 5 түхэригөөр үнэтэй байгаа.

Уданшьегүй совхоздо хартаабха ургуулха түсхай звенонуудые отделени бүхэндэ эмхидхээ. Газар hайнаар утэгжүүлхэ, оньhон техникэ хэрэглэхын тула мүнгэ зөөри гаргаа. Энээнэйнь аша дарьы харагдажа эхилээ. Хартаабхын ургаса тиимэ ехэ абтаагүйшье hаа, тэрэниие ургуулха хүдэлмэриие гуримшуулhанай ашаар өөрынь үнэ сэн нилээд хямдараа. Утэгжүүлгэ, техникэ хэрэглэhэн дээрэhээ хартаабха ургуулхын гаргаша бүхыдөө ехэ болоо. Саашадаашье ·утэгжүүлгэ ехээр хэрэглэдэг болохо бүри ажалайнь гаргаша дээшэлжэл байгаа·

Тиигэбэшье шэнэ онол аргануудые хэрэглэжэ, хартаабхын ургаса дээшэлүүлhэнэй ашаар тэрэнэй өөрынь үнэ сэн хямдараа, ашаг олзошье горитой оруулагдадаг болоо. Арбан жэлэй саана абтаhан хартаабхын – центнер бүхэндэ 2 түхэригөөр гарзатаа hаа· 1968 онhоо сэбэр ашаг олзо оруулагдажа эхилээ. Хартаабхын тарилга 500 гектар хүрэтэрээ ургэдхэгдөө. Нёдондо абтаhан хартаабхын центнер бүхэнэйнь өөрын үнэ сэн 5 түхэригтэ болоо. Ондоогоор хэлэбэл, ямар нэгэ hалбарине хүгжөөхын тула нэмэлтэ хэхэ, бүхы юумыень шэнэлхэ, ажалай эмхидхэлые зүбшөөхэ, оньhон техникэ ехээр хэрэглэхэ ёhотой болоно. Тэрээнгүйгөөр үйлэдбэриие ашаг үрэ ехэтэй болгохын аргагүй. Түсхайлбал, минеральна утэгжүүлгэ ехээр худалдажа абаад, наг шэбхэ hайса гаргаагүй hаа, хартаабхын ургаса яагаад дээшэлхэб даа. Энээндэ оньhон техникэ олон хэрэгтэй болоно бшуу. Эсэстээ эдэ бүгэдын ашаар ургаса эрид дээшэлжэ, гаргашаяа харюулха байна ха юм .

Тиигэжэ түс совхоз урдань ходо гарзатажа гарадаг hаа, мүнөө жэл бүри сэбэр ашаг олзо абадаг болонхой. hүүлэй зургаан жэлдэ эндэ эдеэ хоолой зүйлнүүдые абалга 2,2 дахин ехэ болоо· Илангаяа мал ажалынь горитой ашаг олзо үгэдэг боложо байна.

Ажахыда экономическа хүдэлмэри тодо hоноройр табигданхай. Жэл соо эдеэ хоолой зүйлнүүдые үйлэдбэрилгын ябасые ходо нарийнаар шэнжэлжэ, хайшан гээ hаа, бүри ехэ болгохоб гэжэ хүтэлбэрилэгшэ· мэргэжэлтэ, жиирэй ажалшан бүхэн бодомжолжо ябадаг. Ажалай эмхидхэлые hайжаруулха, түлөөhые гуримшуулха онол аргануудые бэдэрнэ.

Гэхэтэй хамта энэ ажахыда шиидхэгдээгүй асуудалнууд үшөөл бии. Жэшээнь, гахай олоор үсхэбэрилдэг болоhон, эбэртэ бодо малаар олон хадаа корнеплодуудые (куузику) ехээр ургуулха байгаа. Куузику ургуулха, ургасынь хойноhоо харууhалха, хуряажа абаха хүдэлмэри гараар хэгдэнэ. Нута сабшалангынь бодото эзэтэй болгогдоогүй, тэндэнь наг шэбхэ бага гаргагдана; тиимэhээ ургасань үшөөл бага.

Совхоздо мүнөө 12—13 мянган гахайнь оройдоол хоёр отделенидэ гурбан газар харууhалагдана· Тэдэнь отделениин хүтэлбэрилгэhөө гаранхай шахуу. Тиимэhээ энэ hалбариие түсгаар амяарлаад, главна зоотехникэй мэдэлдэ үгөө hаа, дээрэ гэжэ hанагдана. Тиигэбэл, хүтэлбэрилхэ талаар зохид боложо үгэхэ hэн.

С. ЖАНЧИПОВ,
Буряадай хүдөө ажахын туршалгын станциин научна хүдэлмэрилэгшэ.

ТАБАН ЖЭЛЭЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ

Буряадай барилгын управлениин I-дэхи СМУ-гай П. В. Леоновой бригадада залуу барилгашад олон юм. Тэдэнэрэй нэгэн Владимир Родионов болоно. Тэрэ богонихон сагай туршада барилга дээрэ ажаллажа байгаашье hаа. орёо хүдэлмэри хэжэ hураа, халаанайнгаа нормо ходо үлүүлэн дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: залуу барилгашан Владимир Родионов.

А. ШУЛУНОВОЙ фото.

«Коммунизм» колхоз Яруунын аймагай томохон ажахынуудай нэгэн юм. Эндэхи колхознигууд орденто Буряадайнгаа бүхы ажалшадтай хамта республикынгаа байгуулагдаhаар 50 жэлэй алдарта ойе ажалай шэнэ бэлэгүүдээр угтахын түлөө шармайн оролдожо байнхай. Түүхэтэ энэ ойн хүндэлэлдэ дэлгэрhэн социалис мүрысөөндэ түс колхозой хонишод илангаяа амжалтатай. Жэшээлэн хэлэбэл. мүнөө жэлдэ аймаг соо табан хонишод

ХОНИШОДОЙ МҮРЫСӨӨН

ЯАЖА ЭМХИДХЭГДЭНЭБ?

зуун эхэ хонин бүриhөө зуун, зуу гаран хурьга абаhан байна. Тиихэдэ тэдэнэй гурбаниинь гансал «Коммунизм» колхозой хонишод байха юм.

Энэ амжалта хаанаhаа эшэ үндэhэтэйб, ямар тиимэ эрхэ байдалда түйлагданаб гэжэ хараад үзэе.

Хонишодой социалис мүрысөө эмхидхэхэ хэрэгтэ колхозой правлени, партком горитойхон анхарал хандуулдаг байна. Колхоз эхэ хонидой 13 отаратай. Намар, үбэлжэлгын хаhын эхилжэ байхада, колхозой хонишодой суглаан зарлагдажа, бригада бүхэн социалис уялгануудые баталан абаhан байна. Эндэ хонишод өөhэд хоорондоо хэн хэнтэй мүрысэхэеэ мүн лэ хэлсээ. Тиихэдээ адлирхуу хонидые харадаг бригаданууд хоорондоо мүрысэхэ хэлсээ баталдаг байhан. Жэшээнь, гурбадахи жэлээ зуун эхэ хонин бүриhөө зуу, зуунhаа дээшэ хурьга абажа байhан хонишон Цыдендамба Абидуевич Дагбаев түрүүшынхиеэ түрүүлэгдэхэ зуhаг хонидые харадаг hэн тула мүн иимэл хонидтой нэгэдэхи бригадын хонишон Цыдендамба Доржиевич Дагбаевые социалис мүрысөөндэ урьhан юм. Тэдэ хоёрой хонин hүрэгынишье, байра байдалынишье адлирхуу байгаа ха юм. Тиихэдэ колхозой түрүү хонишон Цырен-Ханда Цыбенова мүн лэ иимэрхүү шалтагаанаар колхозойнгоо түрүүшүүлэй нэгэн Цыдендамба Доржиевтай мүрысөөнэй хэлсээ баталаа hэн. Мүнөө эдэ хоёр хонишод хоюулан зуутанай тоодо ороо.

Нигэжэ хонишодой хоорондын социалис мүрысөөнэй хэлсээ баталалгын, тэдэнэй социалис уялгануудые абахын урда тээ эмхидхэлэй, ойлгууламжын ехэхэн хүдэлмэри ябуулагдаhан гэжэ тэмдэглэхэ шухала. Эндэ колхозой правлениин, парткомой даабаряар ажахын зоотехнигүүд, агрономууд, экономистнууд гэхэ мэтэ мэргэжэлтэд ехэхэн хүдэлмэри ябуулна. Тэдэнэр хонишодой бригада бүхэндэ уялгата даабаряа дүүргэхэдэнь хэды шэнээн мүнгэн зөөри салин хүлhэндэнь, тэжээл бэлэдхэлгэдэ, тэрэниие зөөлгэдэ гаргашалагдахаб, тиигэхынь хажуугаар хэды шэнээн олзо оруулагдахаб гэхэ жэшээтэйгээр ажахын тоосооной гол шухала асуудал тухай ойлгуулжа үгэhэн байха юм. Тиимэhээ хонишодой бригада бүхэн гансал түл абалгадаа гү, али нооhо хайшалалгадаа hаналаа табидаг бэшэ, мүн хэды шэнээн үбhэ тэжээл гаргашалха, машина· техникэ хэрэглэхэ хэрэгтэ анхаралаа хандуулдаг байна.

Социалис уялганууд абтажа, мүрысөөнэй гуримай баталагдаад байхада, мүрысөөнэй ябасые харуулhан бюллетень, сахилгаан хуудаhанууд хонишодой отара бүхэндэ гаргагдадаг байhан. Энэ хэрэгтэ парткомой үүсхэлээр нютагай hургуулиин багшанар, ажахын мэргэжэлтэд болон бэшэшье алба хаагшадhаа бүридүүлэн эмхидхэгдэhэн лекторнууд болон политинформаторнуудай бүлэг ехэхэн үүргэ дүүргэнэ.

Түс бүлэгэй хүдэлмэри тухай хөөрэхэ зуура, колхозой парткомой секретарь Цыдып Доржиевич Галсанов ханада үлгөөтэй байhан түсэб-график харуулаа hэн. Энэ графигай ёhoop лектор, политинформаторнууд малшадай холын гүүртэнүүдтэ хубааржа ошодог, тэндэ лекцинүүдые уншадаг, hонирхолтой хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг байна. Мүн тиихэдэ эндэ колхозой хүтэлбэрилхы тушаалтад ерэлсэжэ, хонишодой мүрысөөнэй зарим дүнгүүдые согсолжо, мүрысэдэг нүхэдэйнь ажал хүдэлмэри тухай хөөрэжэ үгэдэг юм. Эдэнтэй хамта ходоо медицинын хүдэлмэришэд, библиотекарь, Үльдэргын hургуулиин hурагшадай уран hайханай коллектив ерэлсэдэг. Нигэжэ холын гүүртэ, отаранuудта хүдэлдэг малшадта медицинын туhаламжа үзүүлжэ, шэнэ газетэ, журнал, номуудые асаржа, hонирхолтой концерт тэдэнэй анхаралда табижа байхада, урма зоригынь бадаржа, ажалай шэнэ амжалтануудта зоригжуулангүй яахаб.

Мүнөө малай үбэлжэлгын хаhа дүүрэжэ, хонишод абаhан хурьгадаа түрүүшын шэнгэхэн ногоо шэмхэлүүлжэ, томо болгожо байна. Үбэлжэлгын хүдэлмэриин дүнгүүд согсологдожо, түрүүшүүлшье тодоронхой. Теэд хонишодой мүрысөөнэй бүхы дүн согсологдохо үшөөл үды. Удангүй нооhо хайшалалга эхилхэ. Жэл соо хэhэн бүхы ажалайнгаа дүн гаргажа, «зөөлэн алтаяа» суглуулха хаhадаа хонишод бэлдэжэ байнхай. Тиихэдэл мүрысөөнэй түрүүшүүл эсэслэн тодорхо. Хэниинь тэндэ суурхажа, соло нэрэеэ дуурдуулагша ааб?

Д ДАШИЕВ.
манай корр.

АМЖАЛТА!

Түрэл республикынгаа алдарта 50 жэлэй ойн баярай хүндэлэлдэ социалис мүрысөөнэйнгөө эршые улам шангадхажа, Түнхэнэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой hаалишад hайн үрэ дүн туйлаба.

Колхозой бүхы фермэнүүд жэлэй эхинhээ хойшо хамта 5.367 центнер hү бэлэдхэлэй пунктда тушаажа, гүрэндэ сагаан эдеэ худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэбые болзорhooнь урид дүүргэбэ.

Ажахынгаа түсэб, даабаряа амжалтатайгаар дүүргэхэ хэрэгтэ Тоорын, Доодо-Тоёодой фермэнүүд ехэ хубита оруулаа. Доодо-Тоёодой фермэ (даагшань Р .Матуев) жэлэй эхинhээ хойшо үнеэн бүриhөө дунда зэргээр 963 килограмм hү haaгаа, тэрэ тоодо Май hарада үнеэн бүхэнэй 185 килограмм hү абаhан байна.

Үнеэдээ хүхэ ногооноо hайнаар адуулжа, зунай бэлшээриин түрүүшын үдэрhөө hү бүри ехээр hаахын түлөө тэмсэн, гүрэндэ hү худалдаха жэлэйнгээ түсэбые сентябриин 10-да дүүргэхэ гэжэ шиидэбэ.

И ФЕДОРОВ.

Улаан-Үдын нарин сэмбын фабрикын хүдэлмэришэд болон алба хаагшад хүнгэн промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй hая үнгэрhэн үдэрые ажалай бэлэгүүдтэйгээр угтаба. Фабрикын коллектив Буряадай АССР-эй 50 жэлэй ойе нэрэтэй түрэ тэйгөөр угтаха гэhэн уриа доро ажаллажа байнхай. Бэлэдхэлэй цехэй хүдэлмэришэн Е. В. Ефремова—коммунис ажалай ударник. Түрүү хүдэлмэришэн Евгения Васильевна халаан бүриин гөө даабариие ходо үлүүлэн дүүргэдэг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Е. В. Ефремова ажалдаа.

А. МАНТАЕВАЙ фото.

ОЙН БАЯРАЙ ҮДЭРНҮҮД

Буряадай АССР-эй байгуулагдаhаар 50 жэлэй түүхэтэ ойдо зорюулан, совхозуудай болон промышленна предприятинуудай экономикын, соёл гэгээрэлэй хүгжэлтые харуулhан үдэрнүүдые аймагай түбэй соёлой байшанда эмхидхэн үнгэргэхэ гэhэн шиидхэбэри КПСС-эй Хориин райком ба аймгүйсэдком абаhан байгаа.

Тэрэ шиидхэбэриин үндэhөөр апрелиин 28-haa эхилжэ, иимэ үдэрнүүд боложо эхилээ. Анаагай, Үдын, Хүрбын, Дээдэ-Тайлсын совхозууд, Хориин леспромхоз аймагайнгаа түбэй олонниитын үмэнэ тоосоhон юм.

Үнгэрhэн майн 30-най үдэшэ, Буряадай АССР байгуулха гэhэн тогтоолой абтаhаар эгээ 50 жэлэй ойн гүйсэhэн үдэр аймагай эгээл зүүн захын болохо «Георгиевский» совхозой түлөөлэгшэд Хоридо бууба. Тэдэнэй дунда ажахын хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд, нютагтаа хамтын ажал байгуулха хэрэгтэ эдэбхитэй хабаадалсаhан ажалай ветеранууд, үйлэдбэриин түрүүшүүл болон хүдөөгэй интеллигенциин түлөөлэгшэд бии.

Соёлой байшангай фойе соо ажахын үйлэдбэриин хүгжэлтэ болон ургалтые харуулhан плакат, диаграммануд олоор хадаатай. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда эдэбхитэй хабаадалсаhан Ашэнга, Амгаланта· Георгиевко, Булагай үртөөгэй болон Шэбээтын эрэлхэг хүбүүдэй дүрэ зурагуудтай стендын дэргэдэ хүн бүришье олон. Ажалай түрүүшүүлэй портредүүдые харахада, баhал hонин.

Соёлой байшангай ехэ зал соо улад зон дүүрэн сугларанхай. «Георгиевский» совхоздо зорюулhан экономикын ба соёл гэгээрэлэй үдэрые ажахын парткомой секретарь Л. Б. Туманов нээбэ.

Мүнөөнэй «Георгиевский» совхозой эзэлжэ байhан газар дайда дээрэ урдань хүдөө ажахын табан артель оршодог hэн. Хамтын тэдэ ажахынуудай анха яагаад тогтоhон түүхэ тухай, нютагтаа ТОЗ. коммуна, артель байгуулха хэрэгтэ эдэбхитэй хабаадагшадай ажал ябуулга тухай, мүнөө хэдэн ажахынуудhаа нэгэдэhэн совхозой коллективэй амжалта, соёл культурын хүгжэлтэ, айл аймагуудай баян дэлгэр ажаhуудалтай болоhон тухай, саашадаа бэелүүлхэ зорилгонууд тухай совхозой директор В. П. Ситников хөөрэжэ үгөө.

Удаань Ашангада хамтын ажал анха тогтоолгодо эдэбхитэй хабаадалсагшадай нэгэн, колхозой хүтэлбэрилхы тушаал үни удаан сагта даажа ябаhан мүнөө пенсионер Р. Г. Жалсановай хэлэhэн үгэ ехэ hонирхолтой, залуу үетэндэ hургаал боломоор байгаа. Совхозой эрхим механизатор, «Хүндэлэлэй тэмдэг» орденой кавалер нүхэр Алемасов, совхозой шеф — Хориин леспромхозой парткомой секретарь нүхэр Трунев эндэ мүн үгэ хэлэhэн байна.

КПСС-эй райкомой нэгэдэхи секретарь П. М. Павлов совхозhоо ерэhэн түлөөлэгшэдые халуунаар амаршалаа, саашадаа ажахынгаа экономикые улам хүгжөөхын түлөө, соёл культураяа бүри hайжаруулхын, үшөө баян байдалтай болохын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр хүдэлхыень, эрхим сэгнэлтэтэй амжалта туйлахыень хүсэбэ.

hүүлээрнь ажахын уран hайханай коллектив удхаараа hайн, ехэшье программатай концерт табиба. Урданай арадайшье, мүнөө үе сагайшье, ород, буряад дуунуудые hайханаар уянгалан дуулаха хүбүүд, басагад яhала олон даа. Хатар, танцануудые наадаха, уран шүлэг уншаха, хүгжэмдэхэ оюун бэлигтэн хүдөө ... гуудтамнай улам ургажа, ... боложо, соёл болбосорол ... жөөлгэдэ хубитаяа эдэбх... гээр оруулалсажа байдаг ... байна гэжэ абаhаар ойлгод... Энэ талаар Георгиевкын ... да hургуулиин багша... үүсхэлтэ хэрэг онсо магта...

Түрэл республикынгаа ... дэлhөөр 50 жэлэй ойн ... hайндэртэ зорюулагдан ... хэгдэhэн ажахынуудай ... приятинуудай экономикы... соёл болбосоролой хүгж... харуулhан үдэрнүүд хада... маг соо ябуулагдадаг поли... скэ хүдэлмэри hайжар... хэрэгтэ, илангаяа залуу... пэй оюун бэлиг элирхэйл... дэниие уран hайханай ... мэридэ хабаадуулан ... жүүлхэ ябадалда ашa үр... тайгээр нүлөөлнэ гэhэн ... жо тон зүб гэжэ тэмдэгл...

Г. ЦЫРЕТОРО...

ТАНАЙ АНХАРАЛДА: hонирхолтой дүй дүршэл

ТАРЯА ХУРЯАЛГЫН ОНОЛ АРГАНУУД ТУХАЙ

Одесскэ областиин Коминтерновскэ районой колхозууд, совхозууд үнгэрэгшэ жэлэй таряа хуряалга дээрэ шэнэ онол арга хэрэглэн, зургаа мянга гаран центнер шэнисэ, ешмээнэй гээлтэ хоролтодо орожо болохо байhыень зайсуулаа hэн. Иимэ түрүү онол аргые Москвагай институдай эрдэмтэд, нютагай мэргэжэлтэд зохёожо, ажахынуудта дурадхаhан байгаа.

— Нёдондо жэлэй эдэ тоонуудые зорюута дурдабаб,—гэжэ Украинын КП-гэй Коминтерновскэ райкомой нэгэдэхи секретарь Б М. Стацишин ТАСС-ай корреспондентдэ хөөрэбэ. Суворовой нэрэмжэтэ, «За коммунизм» колхозуудай ба бусадай үүсхэл оролдолгоор бэелүүлэгдэhэн энэ түрүү дүй дүршэлые мүнөө жэлдэ районоймнай бүхы ажахынууд таряа хуряалгада хэрэглэхэ. Эрдэмтэдэй зохёожо тодхоhон түсхай түхеэрэлгэ, приборнуудай туhаламжаар комбайн бүхэнэй хүдэлмэриин шанар шалгажа байха шэнэ онол арга хэрэглэгдэдэг болоо Жэшээлхэдэ, комбайнай узел, агрегат бүхэнэй нүхэ, забhарнуудай хэр бүглэгдэhые тэмдэглэдэг. поли дээрэхи ургасаhаа дулдыдуулан хуряалгын машинануудые тааруулжа табидаг байна.

Комбайнай ороohые тоог хүрэтэр зөөхэ хоёр линии хараалагданхай. Нэгэдэхинь—комбайнhаа эхилээд, хадагдажа байhан поли дээрэхи прицеп хүрэтэр үргэлжэлнэ. Комбайнай бункер соохи ороohые тэрээгээр буулгадаг юм. Хоёрдохи линиинь —прицепhээ тоог хүрэтэр. Энэ хүдэлмэриие прицеп шэрэhэн нэгэ трактор бүтээдэг. Тэрэ трактор хооhоп прицепые комбайнай хажууда асаржа орхёод, ороohотой прицепые тоог тээшэ абаашадаг. Тоогhoo 5--6 километрэй зайда байhан поли дээрэ хуряалгын хүдэлмэри нигэжэ эмхидхэгдэнэ. Комбайн бүхэниинь өөрын нэгэ прицептэй. Тиимэhээ хуряалгын агрегадууд транспортгүйдөөл минии байдаггүй.

Поли хинан шалгаха таhагай начальник гэhэн шэнэ тушаал ургаса хуряалгын бүхы үе саг соо колхоз, совхозуудта бии болгогдоно. Агроном гү, али инженер тэрэ тушаалда томилогдодог· Энэ таhаг ажалда сэгнэлтэ үгэлгөөр уялгаяа дүүргэдэггүй. Ороohо тарянай хэмhээ ехээр гээлтэ хоролтодо орожо захалаа hаань· дары мэдээсэхэ гол· зорилготой. Тиин комбайнернууд хадаhан полиёо шалгаха гэжэ сагаа барахагүй, харин комбайнаа түргэнөөр ябуулжа, ажалайнгаа бүтээсэ улам дээшэлүүлхэ аргатай болоо.

Ургаса хуряалгаяа эмхитэй hайнаар үнгэргэхэ, ажахынуудай хоорондоо харилсан туhалалсадаг байхаар түсэб табиха арга боломжо «1973 оной ургаса хуряалга ба хүдөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэлгэ хангаха хэмжээнүүд тухай» КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоол олгоо.

Энэ жэлдэ баян ургаса абахабди гэжэ мүнөөшье хэлэхэдэ болохо. Гектар бүриhөө 35—40 центнер шэниисэ абтахаар хараалагдана. Гэхэтэй хамта ороohото гол ургамалай талмай горитойхоноор ургэдхэгдөө. Комбайн бүхэндэ 190 гектарhaa бага бэшэ тарялан хүртэнэ. Таряагаа хоёр халаанда хадабал, хуряалга саг болзортоо дүүргэгдэхэ. Энэнь 70 комбайн нэмэжэ табиhантай адли бшуу.

Эгээл hайн, дүй дүршэл ехэтэй комбайнернуудые, механигуудые колхозууд, совхозууд hүниин халаанда ябахаар ...милдог байна.

Москвагай институдуудай научна б... зын эмхидхэгдэhэн Суворовой нэрэм... тэ колхоздохи курсада тэдэнэр булта... hуража, мэргэжэл шадабаряа дээш... лүүлнэ.

Хуряалгын агрегадуудые эрхим шана... гайгаар бэлдэхэ эрилтэ шэнэ технол... табина. Мүнөө заhабариhаа гараhан ком... байн бүхэн наринаар шалгагдана, ябу... жа үзэгдэнэ. Машинануудай найдамт... байхые гэршэлhэн паспортнууд механ... заторнуудта үгтэнэ.

Район дотор хуряалга шэнэ онол ... гаар эрхилэгдэхэнь·

(ТАСС-ай корр).

Одесскэ область,
Коминтерново тосхон.

Июниин 17-до нютагай Соведүүдэй һунгалта

НЮТАГТАА ХҮНДЭТЭНЭЙ НЭГЭН

Тохорюугта тосхондо Эржэн Сандановна Доржиева медицинскэ пунктые даагшаар хүдэлнэ. Тээгдын дунда һургуули дүүргэһэнэйнгээ һүүлээр Улаан-Үдын медицинскэ училищада һурахаяа ороһон юм. Эндэ хоёр жэлэй туршада эрхимээр һуража дүүргээд, түрэл Тохорюугта нютагтаа хүдэлхөөр бусаһан байгаа.

Эржэн Доржиевагай фельдшерээр хүдэлжэ эхилһээрнь хэдэн жэл үнгэрөө. Гэбэшье ажалдаа нилээд дүршэлтэй болонхой. Тэрэ хүн зондо энэрхы налгайгаар хандадаг. Үбшэнтэнние аргалхадаа, ехэ анхаралтай, хүнэй бэеын элүүр энхын түлөө бүхы арга шадалаа гаргадагынь олондо мэдээжэ. Тосхоной зоной дунда хүндэтэйшье болонхой.

Тиимэһээ Тохорюугтын һунгагшад тэрэниие ажалшадай депутадуудай нютагай Соведэй депутадта кандидадаар нэгэн дуугаар дэбжүүлэө.

Ц.-Х. ГОМБОДОРЖИЕВА.

Хорини аймаг.

АГИТПУНКТДА ХҮНҮҮД ХОДОДОО ОЛОН

Улаан-Үдын судна бүтээлгын заводой агитпункт. Ута столой саана һууһан хүнүүд газетэ, журналнуудые, брошюрануудые харана. Эндэ дежурлажа байһан Надежда Георгиевна Волынко орожо ерэһэн хүнүүдые хүдэлмэриин түсэбтэй танилсуулна. Түсэбэй ёһоор май—июнь һарын туршада агитаторнуудай семинар, Буряадай АССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ой тухай лекци, асуудал ба харюугай үдэшэ, депутадта кандидадуудтай уулзалга гэхэ мэтэ хэмжээ ябуулганууд үнгэргэгдэхэ байна.

«Манай депутадуудта кандидадууд» гэһэн стенд гоё һайханаар шэмэглэгдэнхэй. Нютагай Соведэй депутадуудта кандидадууд — заводой директор Н. А. Розанов, фрезеровщик А. П. Бартуков, слесарь В. Д. Ринчинов болон бусадай фото-зурагууд, тэдэнэй намтар бэшээтэй байба. Агитпункт соо КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүдэй портредүүд үлгөөтэй. Гэхэтэй хамта, нютагай Соведүүдтэ һунгалта тухай дүрим, совет арадай засаг, совет демократи тухай брошюранууд бии. Нэгэ үгөөр хэлэбэл, һунгагшад агитпункт соогоо сүлөө сагаа зүбөөр, ашатай туһатайгаар үнгэргэнэ.

Агитпунктые даагша Владимир Петрович Овсянкин ингэжэ хөөрэбэ: «Һунгалтын үдэрэй ойртохо тудам хүдэлмэришэд агитпунктдаа олоороо ерэнэ. Газетэ, журналнуудые уншахаһаа гадна, уласхоорондын асуудалаар тэдэнэр һонирхоно. Һунгагшадай асуудалда манай агитпунктын дежурна гол түлэб харюусадаг, тэдэнэр агитпунктда ерэһэн хүнүүдтэй хөөрэлдөө үнгэргэжэ, нютагай Соведүүдтэ һунгалта тухай хуряангыгаар хөөрэжэ үгэнэ...» Агитаторнууд—һунгуулиин окружной комиссиин түрүүлэгшэ Б. В. Алексеев, һунгуулиин участково комиссиин секретарь Н. Г. Волынко, заводой ахалагша технолог В. И. Любушкин, нарядчик О. М. Радькова, заводой парткомой секретарь Е. Н. Корягина болон бусад хүдэлмэришэдэй дунда ойлгуулалжын ехэ хүдэлмэри ябуулна.

Судна бүтээлгын заводой агитколлектив аяар 50 гаран хүнһөө бүридэнэ. Тэдэнэр гол түлэб агитационно хүдэлмэрөө ажалшадай ажаһуудаг газартань ябуулна. Сүхэ-Баатарай, Советскэ, Трудовая, Партизанская гэхэ мэтэ үйлсэнүүдтэ олон хүнүүдэй ажаһуудаг ехэ гэрнүүд бии. Тэндэ ойлгуулалжын хүдэлмэри ябуулха хүнүүд парткомоор баталагданхай.

Һаяхан Сүхэ-Баатарай үйлсэдэ агитталмай нээгдэө. Тэндэ һунгагшадтай уулзалга болобо. Энэ уулзалгада хүн зон олоороо суглараа. Заводой директорэй орлогшо В. А. Гаврилов, парткомой секретарь Е. Н. Корягина, һунгуулиин участково комиссиин түрүүлэгшэ В. П. Быков гэгшэд үгэ хэлэжэ, болохоёо байһан һунгалта тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэбэд.

...Улаан-Үдын судна бүтээлгын заводой агитпунктда хүнүүд хододоо олон даа. Агитпунктын үүдэн дээрэ носожо байһан лампочканууд һунгагшадые даллаһан мэтээр яларжа, һунгалтын үдэрэй ойртоһые үшөө дахин һануулна.

С. ОЧИРОВ,
манай корр.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Загарай тосхоной һунгалтын участогай газаа түхэлынь эдэ үдэрнүүдтэ иимэ болонхой. Гоёор шэмэглэгдэһэн участогтаа һунгагшад ерэжэ, списогээ шалгана, депутадта дэбжүүлэгдэһэн кандидадуудтайгаа уулзана. Участогто шэнэ газетэ, журналнуудые уншаха эрхэ байдал зохидоор байгуулагданхай.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

АРАДАЙ ТЕАТРАИ ХАРАЛГЫН ДҮНГҮҮД

УРАН БЭЛИГТЭЙШҮҮЛ ШАЛГАРАА

Арадай уран бэлиг жэлһээ жэлдэ бүри хүсэтэйгөөр хүгжэн һалбаржа, аялга дууншье ирагуу һайханаар зэдэлжэ байдаг болоо. Хүдөөгэй соёлой байшанда ороод, уран һайханай бүлгэмэйхидэй зүжэг наада табихыень хараа һаа, гүйсэд мэргэжэһэн артистнарай концерт хараһан шэнги баясадаг болообди. Юундэб гэхэдэ, уран һайханай артистнарай бэлиг шадабари яахын аргагүй ургаа гээшэ. Арадай театр, зүжэг наадан үдэр бүриимнай ажал хэрэгтэ шэлжэн орожо, хүн зониие дүрбэн тэгшээр хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ айхабтар ехэ нүлөөтэй ха юм.

Һаяшаг арадай театрай ба драматическа коллективүүдэй республиканска харалга боложо, арадай уран бэлигэй нилээд хүгжэжэ байһаниие эли бодо гэршэлээ. Буряадаймнай 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан энэ харалгада бүхыдөө арадай 18 театр, драматическа коллективүүд хабаадалсажа, бэлиг шадабаряа туршалсаа.

Хурамхаанай аймагай Алла һуурин хүлгөөтэй шууяатай түбһөө нилээд холо оршодог гээшэ. Теэд уран бэлигэй ургы сэсэг эндэшье адли тэгшээр һалбаржа, зүриилдөөтэй шанга зүжэг наадан найруулан табигдажа, гүйсэд мэргэжэһэн театрай коллективэй саг зуура айлшалжа ерэһые һануулба. Үгы даа. Хүбшэ тайгын захада, хангил хабсагайн хаяада оршодог нютагта театрай коллектив тиимэ бэлээр хүрэдэггүйл. Харин нютагай эдэбхитэд һайн дураараа драматическа коллектив эмхидхэжэ, арадай театр болотороо ургаа ха юм. Тиимэһээ Дэрээнэй арадай театр энэ харалгые нээжэ, драматург Ц. Шагжинай «Түрүүшын жэл» гэжэ зүжэг харуулаа. Буряадай АССР-эй соёлой габьяата хүдэлмэрилэгшэ В. Ц. Баторов энэ зүжэгые найруулан табяа. Хори гаран жэлэй саана драматическа бүлэг эмхидхээд, тэрэнэ арадай театр болоторнь ургуулһан тула нилээд баян дүй дүршэлтэй болоһон байна. Концерт наада табиһыень, дуу хатар гүйсэдхэһыень эндэ дурданагүйбди. Харин энэ хугасаада театрай коллектив нэгэ акттай дүшэ гаран, олон акттай арбан табан зүжэгүүдые табижа, нютагайхидаа баясуулһан байна. Гадна хүршэ ажахынуудаар, мүн ондоо аймагуудай нютагуудаар зүжэг харуулжа, магтаал һайшаалда хүртэһэн жэшээтэй. Зүжэгэй гол түлэб удхые режиссер зүбөөр ойлгожо, тон юрэнхыгөөр гэхэ гү, али өөрын шэнжэ шарай оруулжа байгаад табла. Хүдөөдэ болоһон үйлэ хэрэг зүрхэ сэдьхэлдэнь тон дүтэрхыгөөр абтажа, бүхы артистнарынь урма зоригтойгоор наадаа.

Колхозой түрүүлэгшэ Зоригто Эрдынеевэй рольдо совхозой түрүү механизатор Жан Балданов наадажа, мартагдашагүй хурса образ гаргажа шадаа. Ажал хэрэгээ яһала һайн мэдэнэ, хүнүүдтэй налгай зохидоор хөөрэлдэнэ. Театрай табиһан зүжэгүүдэй гол рольнуудта ехэнхидээ наадажа, бэлиг шадабаряа бэшэндээ дамжуулжа үгэдэгынь һайшаалтай. Тэрэшэлэн В. Баторов, Э. Гомбоев, А. Будаев, С. Доржиева гэгшэд бүхы сэдьхэлһээ наадажа, ямаршье шанга зүрилдөөтэй зүжэг найруулжа шадаха байһанаа эли бодо харуулаа. Тиимэһээ жюриин гэшүүд бүгэдөөрэн үндэрөөр сэгнээ.

Ахын арадай театр байгуулагдаһаар тиимэшье удаан болоодүй. Тиигэбэшье өөрын шэнжэ шарайтай, зохёохы шугамтай болоһониинь һайн гээшэ. Энэ харалгада Ц. Шагжинай «Тангариг» гэжэ зүжэг табижа, һайн сэгнэлтэ абаа. Залуу режиссер Т. Бадагаева найруулан табяа. Аяар арбан табан хүнэй хабаадажа наадалсахэ энэ зүжэг найруулан табижа, нютагайхидтаа харуулһаниинь һайшаалтай. Зүгөөр зүжэг бүхэн тиимэ бэлээр табигдадаггүй бшуу. Нилээд олон асуудал шиидхэхэ баатай бологдодог. Хубсаһа хунар, грим, шэмэглэл гоёолто, элдэбын үнгөөр гэрэлтэн толотуулха түхеэрэлгэ, гэрэй эд бараа гэхэ мэтын юумэнүүд хэрэгтэй болодог. Иимэ асуудал заха холын Ахада шиидхэхэнь хүшэр хэ юм.

Хэды тиигэбэшье Ахын арадай театрай коллектив оролдолго гаргажа, тус зүжэгөө жэншэдгүй һайнаар наадажа харуулаа. Эрхим дээдэ сэгнэлтэ абаһаниинь тон зүб. Артистнарынь бултадаа тэгшэ һайнаар наадаа.

Жэшээнь, Ю. Патархеев, Д. Замбалова, В. Содномова, О. Цыремпилун, К. Тулуев гэгшэдэй наадаха маяг шадабари онсо илгаатай.

Хэжэнгын драматическа коллектив үни заяанай мартагдаһан аад, ажал ябуулгаяа дахин һэргээжэ, Ц. Шагжинай «Шүдхэртэй сүндүүг» гэжэ шог ёгто, энеэдэ наадатай зүжэг бэлдэжэ асараа. Энэ зүжэгые залуу режиссер Э. Зундуев найруулан табяа, шэмэглэл гоёолтыень С. Цыренжапов хээ. Энээн тухайда газетэдэ бэшэгдэһэн тулань, дурдаһанайшье үлүү гэжэ һанаштай. Эрхим дээдэ сэгнэлтэ абаһаниинь һайн гээшэ. Энээгээрээ һанаагаа амарангүй, харин арай гэжэ һэргээһэн драматическа коллективээ арадай театр болоторнь хүгжөөжэ, репертуараа улам баяжуулха бээзэ гэжэ найдагдана.

Гадна Хойто-Байгалай арадай театр А. Сафроновой «Тогоошон эхэнэр» гэжэ шог ёгто зүжэг табижа, һайшаалда хүртөө. Авиазаводой драматическа коллектив Исай Калашниковай «Шэнэ сагай шэнжэ» гэжэ романиие зүжэглэн табижа, имагтал манай Буряадта болоһон үйлэ хэрэгүүдые тодо хурсаар, үнэншэмэ зүбөөр харуулаа. Нютагай авторнуудай зохёолнуудые саг үргэлжэ зүжэглэн найруулжа, олониитэдэ харуулжа байгаа һаа, хэн хэндэньшье аша туһатай байха һэн.

Захааминай, Мухар-Шэбэрэй, ЛВРЗ-гэй, Баргажанай, Улаан-Үдын шэлэй заводой, Кабанскын аймагай Выдрино нютагай, Баунтын, Барханай болон студентнэрэй арадай театр, драматическа коллективүүд бэлиг шадабаряа харагшадые мүн баһа баясуулаа.

Коллектив бүхэн яһала ургаа, зохёохы маяг шэнжэтэй болоо гээшэ. Энээн тухай творческо суглаан дээрэ үгэ хэлээшэд тэмдэглээ. Гэбэшье олонхи газарта бэрхэшээлнүүд үшөө дайралдаһаар. Режиссер болон уран зураашадай һургуули саг үргэлжэ эмхидхэжэ байхада, бүришье туһатай. Зүгөөр иимэ һургуули хэгдэжэл байдаг. Харин театрай ажал ябуулгатай бүри дүтөөр танилсажа, мэдээжэ режиссер болон уран зураашадтай хамта хүдэлхэдэ һураггүй һайн ааб даа. Ажахы болон промышленна предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэдтэй холбоо барисаатай байжа, хэрэгтэй сагтаа туһаламжа абахашье ушар гарадаг гээшэ. Зарим хүтэлбэрилэгшэд энэ шухала хэрэгые хэрэгсээдэггүй, туһаламжа хүргэхыешье оролдодоггүй хэбэртэйгшэ. Энэ шухала, яахын аргагүй туһатай хэрэгтэ мүнөө үе сагай үндэр эрилтын ёһоор хандажа, арадай уран бэлигые бүришье үргэн дэлисэтэйгээр хүгжөөхэ шухала. Ахын, Барханай арадай театр, Хэжэнгын драматическа коллектив республиканска харалгын лауреадууд болоо ха юм. Олонхи коллективүүд нэгэдэхи ба хоёрдохи шатын дипломуудые, мүн үнэтэй бэлэгүүдые абанхай.

Июль һарада манай Улаан-Үдэдэ, Зүүн-Сибириин арадай театрнуудай зональна харалга болохонь. Харин тэрэ сагай ерэтэр уран бэлигээ улам хурсадхажа, энэ харюусалгатай шалгалтада амжалта туйлахаяа манайхид оролдохо бээзэ.

М. ОСОДОЕВ,
манай корр.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Хурамхаанай аймагай Барханай арадай театрай «Тангариг» зүжэгһөө хэһэг.

С. ДОРЖИЕВАЙ фото.

„Буряад үнэндэ" бэшэһэнэй һүүлээр

«ҮДЭР БҮХЭН ҮНЭТЭЙЛ»

Иимэ гаршагтай корреспонденци манай газетын майн 17-ной номерто толилогдоо һэн. Хорини аймагай Үдын совхозой хүтэлбэрилэгшэд хабарай тарилгын үедэ механизаторнуудай ажал һанаһанда хүрэмөөр эмхидхэнэгүй, тарилгада хэрэглэгдэдэг тракторнууд, бусад техникэ элдэб шалтагаанаар эбдэржэ, һаад тойбо татана, эртын орооһото ургамалнуудай тарилга унжагайруулагдана гэжэ тэрэ корреспонденци соо шүүмжэлэгдэһэн байгаа.

«Тус корреспонденци соо хэлэгдэһэн баримтанууд булта зүб гэжэ элирүүлэгдээд, совхозой дирекци, партийна комитет хабарай тарилгын хүдэлмэри хаһа саг соонь һайн шанартайгаар үнгэргэхэ талаар дары хэмжээ абаһан байна. Механизаторнуудай ажалай хойноһоо шалгалта табигдажа, тэдэнэртэ нийтын эдеэ хоол поли дээрэ бэлдэгдэжэ эхилээ һэн. Эдэ бүгэдын ашаар совхозой бүхы отделенинүүдэй механизаторнууд хабарай тарилгын хүдэлмэриие болзор соонь дүүргэжэ шадаһан байна» гээд, КПСС-эй Хорини райкомой секретарь нүхэр Дагбаев Д. Д. редакцида мэдээсэбэ.

Буряадай АССР-эй 50 ЖЭЛ

ЛЕНИНГРАДАЙ «СКОРОХОД»— БУРЯАДАЙ ШЕФ

Буряадай автономито республикые Ленинград хотын ажалшадай шефтээ абаһанһаа хойшо байгша ондо 41 жэл болохонь. 1929 оной ноябрь һарада ВКП (б)-гэй ЦК-гай Пленум боложо, колхозно байгуулалтын ябаса ба сазманхи зорилгонууд тухай асуудал зүбшэгдэһэн байгаа. Ойрын һаранууда хүдэлмэришэн ангиин 25 мянган түлөөлэгшые колхозуудта, машинно-тракторна станцинуудта туһалха, ажаллахыень эльгээхэ гээд. Пленумэй шиидхэбэри соо хэлэгдэһэн байна. Бүхы ороной хүдэлмэришэд энэ тогтоолые хани халуунаар угтаан абаа һэн. Ленинград хотын ажалшад бултанһаа түрүүлэн энэ тогтоолые хэрэг дээрэнь бэелүүлжэ эхилһэн юм. Тиигэжэ эндэһэн томо предприятинуудай нэгэн — «Скороход» фабрикын хүдэлмэришэд Буряадай республикые шефтээ абаһан түүхэтэй.

1930 оной эхсэр «Скороход» фабрикын оло мянган хүдэлмэришэдэй делегаци шефскэ туһаламжа хүргэхэ түсэбөө баталхаяа Буряадай республикада ерэһэн юм. Делегациин бүридэлдэ нүхэд Бубнов, Богданова, Петросян болон бусад оролсоһон юм.

Түрүүн хэлсэһэнэй ёһоор, мүн фабрикын ба республикын ажалшадай хэнэйнгээ ажал хэрэг, ажабайдалтай һайса танилсажа байхын тула «Скороход» фабрикада «Бурят-Монгольская правда» газетэ, манай республикада фабрикын «Скороходовский рабочий» газетэ эльгээгдэдэг болоһон юм. Хүдэлмэришэдэй национальна кадртай болохын тула буряад үтсаатан Ленинградта эльгээгдэжэ, ямар нэгэн мэргэжэлдэ һурадаг һэн. Тэрэ үедэ шухала хэрэгтэй болодог врачнар ба багшанарые, инженернүүд болон агрономуудые Буряад орондо эльгээхыень, республикын ажалшад шефүүдтээ хандаһан байгаа.

1930 оной май һарада «Скороход» фабрикын, Буряадай республикын ажалшадай коллективүүдэй хоорондохи социалис мүрысөөнэй, шефскэ туһаламжын договор баталагдаһан юм. Фабрикадаа ажалай эршые бишыхашье һуладхангүй ажаллажа байгаад, республика дотор үзэг бэшэг мэдэхэгүй ябадалые түргэн усадхаха, национальна хүдэлмэришэдые бэлдэхэ, колхозно байгуулалтые түргэдхэхэ ба бэхижүүлхэ, шэнэ клубуудые, хүүгэдэй саад болон яслинуудые, больницануудые бариха хэрэгтэнь республикада үдэр бүри туһалжа байха гэжэ тэрэ договор доторнь хэлэгдэһэн байгаа.

Шефскэ туһаламжын договор бэелүүлхын тулада Ленинград хотоһоо 100 хүн Буряадай республика ерэһэн юм. Тэдэнэй олонхинь тэндэхи «Скороход» фабрикын хүдэлмэришэд байһан. Өөһэдынгөө түлөөлэгшэдые үдэшэхын тула фабрикын бүхы хүдэлмэришэдэй хабаадалгатай митинг болоо. Ленинградай хүдэлмэришэдые Буряадай ажалшад хани халуунаар уттажа абаһан. Ленинградайхид 1930 оной февралиин 3-да тусхай поездоор Верхнеудинскда ерэһэн байгаа. Түмэр замай вокзал дээрэ ехэ митинг боложо, ВКП(б)-гэй Верхнеудинскын горкомой түлөөлэгшэ тэдэниие халуунаар амаршалаа һэн. «Республикын хүдөө ажахые социалис ёһоор эрхилдэг болохо хэрэгтэ туһалхын тула бидэнэр ерээбди. Тэрэниие хүсэлдүүлхын тула бүхы хүсэ шадалаа, арга боломжоёо элсүүлэн ажаллахабди гээд тангаригаа үгэнэбди» гэжэ Ленинградай хүдэлмэришэд митинг дээрэ мэдүүлһэн байгаа.

Ленинградай хүдэлмэришэд түрүүшээр орёо бэрхэшээлнүүдтэй ушардаг байгаа. Юуб гэбэл, тэдэнэр нютаг нютагай эрхэ байдалые, буряад хэлэ мэдэдэггүй байгаа бшуу. Үдэр хоногой үнгэрхэ тума дайралдадаг бэрхэшээлнүүдые дабан гаража, нютагай партийна организацинуудтай һайн холбоо барисаатай боложо, һаяхан эмхидхэгдэһэн колхозуудые бэхижүүлхэ, хүдөө ажахые хүгжөөхэ талаар хүдэлмэришэн анги ба хүдөөгэй таряашадтай холбоо барисаагаа бэхижүүлхэ талаар тэдэнэр һайн дүнгүүдые туйлажа эхилээ.

«Скороход» фабрикын ажалшадай түлөөлэгшэдэй хүдэлжэ эхилһэн нютагуудһаа һонирхолтой мэдээсэлнүүд ородог байгаа. ВКП (б)-гэй Яруунын райкомой секретариин мэдээсэл соо иигэжэ бэшэгдэнхэй: «Ленинградһаа ерэһэн нүхэр Ильин буряад нютагай коммуные хүтэлбэрилдэг юм. Буряад хэлэ мэдэдэггүй дээрэһээ ород нютагта эльгээгыт гэжэ хандаһан байгаа. Тэрэнэй гуйлтые зүб гэжэ тоолоод, ондоо нютагта эльгээхээр шиидэһэн байгаабди. Энээн тухай дууламсаараа, тэрэ коммунын хоёр түлөөлэгшэ аймагай түбтэ ерэжэ, нүхэр Ильиниие тэндэнь орхиит гэжэ хандаба. Тиигээд Ильин тэндээ үлэжэ, коммунань яһала һайн дүнгүүдтэй ябана. Колхознигуудай дунда тэрэ хүндэтэй болонхой. «Коммунын бүхы ажалые хүл дээрэнь табяагүй һаа, Ленинградтаа бусахагүйб» гэжэ нүхэр Ильин хөөрэнэ».

«Үгытэй ядуу 5 бүлэ айлһаа бүридэһэн коммуна 1928 ондо эмхидхэгдэһэн байгаа. Орой 2 моритой, 4 үнеэтэй һэн. Хоёр коммуна нэгэдэжэ, мүнөө 200-гаад хүн сугтаа ажаллана. Ажахымнай нилээд бэхижээ. Газараа хахалжа эхилээбди. Байрын шэнэ гэрнүүд, улаан булан, столово баригдана. Үбэлжэлгын эхилтэр малай байрын барилга дүүргэгдэхэ. Эндэ хүдэлхэдэ, һонин даа. Һуурин нютагуудта үдэр бүри шахуу суглаанууд болоод, һүүлээрнь олон хүн коммунада орохо тухай мэдүүлгэ барина» гээд Федоровой нэрэмжэтэ коммунын түрүүлэгшээр хүдэлжэ байһан Иван Шилов «Скороход» фабрикада эльгээһэн бэшэг соогоо мэдээсэнэ. Иимэрхүү удхатай олон тоото мэдээсэл болон бэшэгүүд тэрэ үедэ партиин обкомдо, «Скороход» фабрикада ородог һэн.

Шефскэ туһаламжа хүргэхэ договороо бэелүүлэн, «Скороход» фабрикын хүдэлмэришэд өөһэдынгөө салин хүлһэнһөө суглуулһан мүнгөөр үнэтэ бэлэгүүдые худалдан абажа, Буряад орондо ажалладаг нүхэдэйнгөө коммунануудта эльгээдэг байгаа.

Буряад ороной коммунануудһаа 50 колхозник Ленинградай «Скороход» фабрикада ошожо, слесариин, жолоошоной болон бусад мэргэжэлдэ хоёр жэл соо һуража ерэһэн. Тиигээд нютагаа бусажа, хамтын ажахынуудые бэхижүүлхэ, хүгжөөхэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаа.

Ленинградһаа ерэһэн хүдэлмэришэд республика дотор колхозуудые хүгжөөхэ талаар нилээд ехэ үүргэтэй байгаа. Тэдэнэр 1930 — 1932 онуудай үедэ хүдэлһэн юм. 1932 ондо Буряадай республикада 11 МТС, машинаар үбһэ сабшадаг 18 станци эмхидхэгдээд байгаа. Бүхы таряашадай 61 процентнь колхоздо ороод байһан. Колхозуудай хүтэлбэрилгэдэ ажаллажа шадаха шадабаритай хүнүүд нютагай зоной дундаһаа урган гараһан байгаа.

Ленинградһаа ерэгшэд 1932 ондо нютагаа бусаһан юм. Тиигээд Буряад оронтой холбоо барисаагаа таһалдуулаагүй. 1934 оной август һарада фабрикын делегаци республикада дахин ерэһэн юм. Тэрэ делегациин бүридэлдэ фабрикын директор нүхэр Бобров, партбюрогой секретариин орлогшо нүхэр Степанов болон бусад оролсоо һэн. Тэдэнэр ПВЗ-эйн, мяха-консервын комбинадай, типографиин хүдэлмэришэдэй ажабайдалтай танилсаһан байгаа. Сэлэнгын аймагта ошожо, хэдэн коммунын ажалтай танилсаа, таряашадтай хөөрэлдэжэ, туһатай зүбшөөл, заабари үгэһэн байгаа.

Верхнеудинск хотодо тусхай зүблөөн зарлагдажа, Буряадай республика «Скороход» фабрика хоёрой хоорондо баталагдаһан договорой дүнгүүд харагдаһан байгаа. Фабрикын хүдэлмэришэд хэдэн жэл удаа үйлэдбэриин түсэб үлүүлэн дүүргэжэ, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, продукциин өөрын үнэ сэн хямдаруулха түсэбөө амжалтатайгаар бэелүүлнэ гэжэ нүхэр Бобров зүблөөн дээрэ мэдээсээ.

Ленинградай «Скороход» фабрикын коллективэй делегаци республикын хүдэлмэришэд болон колхозни-гуудта нэмэл бэшэгтэйгээр хандажа, социалис байгуулалтада шэнэ амжалта туйлахыень уряалаа. Тэрэ нэмэл бэшэгтэнь харюу болгон, ВКП(б)-гэй обком, БМАССР-эй Совнарком тусхай тогтоол абаһан байгаа. «Буряад-Монголой республикые шефтээ абаһан «Скороход» фабрикын хүдэлмэришэдэй делегациин нэмэл бэшэгые предприятинуудта, колхозууд болон сельсоведүүдтэ зүбшэн хэлсэлгэ партиин райкомууд эмхидхэхэ зэргэтэй», — гээд партиин обкомой, Совнаркомой тогтоол соо хэлэгдэнэ.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай жэлнүүдтэ хүреэлэлтэдэ ороһон Ленинэй хотын ажалшадта Буряадай республикын хүдэлмэришэд, колхознигууд шадал соогоо туһалһан юм. Буряад оронһоо элдэб янзын эдеэ хоолой зүйлнүүд тэрэ үедэ Ленинград эльгээгдэдэг байгаа. Эдэ бүгэдэ хадаа манай үргэн ехэ ороной олон ондоо үндэһэ яһатанай түлөөлэгшэдэй эбдэршэгүй хани барисаанай үшөө нэгэ гэршэ болоно бшуу.

Г. СЕМИНА,
БурАССР-эй гүрэнэй архивай научна хүдэлмэрилэгшэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ленинград хотын «Скороход» фабрикаһаа Буряад орондо ажаллахаяа ерэһэн бүлэг хүдэлмэришэд.

(БурАССР-эй гүрэнэй архивһаа абтаһан зураг).

НОМГОН ДАЛАЙН НОГООН АРАЛНУУДААР...

4. ЯПОН ОРОН

ЗАМАЙ ТЭМДЭГЛЭЛ

Дэлхэйн эгээл үндэр башнинуудай нэгэн болохо Токиогой телевизионно башниин 150 метртэнь гаража, доошоо харахада Японой ниислэл хото хайша хэйшээ альган дээрэ байһандал элеэр харагдадаг. Үхибүүдэй нзаданхай ябталжархиһандал үндэр, набтар гэрнүүд зай забһаргүй бирайлданад. Хоорондуурнь хаа яа ногоон арал — саад, сэсэрлигүүд байна. Үйлсэнүүдээрнь автомашинануудай иишэ тиишээ таһалгаряагүй гүйлдэхыень дээрэһээ харахада үнэхөөрөөл уһанай урдаһандал адли.

Токио дэлхэй дээрэхи эгээл олон хүн зонтой, айхабтар томо хото болоно. 11,4 миллион хүн зон эндэ ажаһуудаг. Энэмнай бүхэли гүрэнэй тухай ха юм.

Ойройдоол хоёрхон үдэр соо эндэ байгаад, тэндэхи хүн зоной байдалтай һайн танилсаха, иимэ ехэ хото городой бүхы гол газарнуудаарнь ябажа һайса харахын яашье аргагүй. Имагтал мантай суг ябаһан, зүүн оронуудай хэлэ шудалдаг институдай багша, хорёод жэлдэ Японие шэнжэлһэн, энэ орон тухай хэдэн ном бэшэһэн Андрей Петрович Кавко Япон тухай манда олон һонирхолтой юумэ хөөрэжэ үгөө һэн.

Токио Японой ёһотойл зүрхэн, ороной бүхы экономическа, политическэ ажабайдалай гол һудаһа барижа байдаг хото гээшэ. Эндэ 80 мянган элдэб завод, фабрика, 170 мянган ехэ, бага магазин, универмагууд, һүниин 1200 ресторан, 20 мянган баар бии. Гансахан магазинуудайнь наймаашагшад 1,5 миллион хүн болоно. Эгээл томо — «Мицукотеи» универмаг ная мянган дүрбэлжэн метр газар эзэлнэ.

Энэ хотодо тиимэ олон дабхар гэр үсөөн. Диилэнхидэ 2—3, 5—6, 10 хүрэтэр дабхар гэрнүүдтэй. Хэдэн жэл болоод лэ айхабтар хүсэтэй һалхин буужа, далайн ехэ тайфун долгин горитой һандарал хохидол ушаруулдаг. 1923 ондо газар сэхээр хүдэлжэ. Токио хотын олонхи гэр барилгануудые хуу һандаагаа. 150 мянган хүн үхөө юм байна. Тэрэ гэһэнһээ хойшо дан үндэр, олон дабхар гэр барихаяа болиһон байна. Токио ямаршье тусгаар генеральна түсэбгүйгөөр баригдашаһан, хажуу тээшээ хэтэрхы ехээр, ургашаһан, даншье һаа уйтан, годируу үйлсэтэй хото. Гэрнүүдынь дээрэ дээрэһээ дархасажа, бэе бэедээ нялдашаһан шахуу, үйлсөөрнь хүнэй аяараа ябахын аргагүй олон автомашина, халтал хажуу тээшээ һамаараа һаа дайруулшахаш. Тэдэнэй двигательнүүдһээ гараһан газ, утааниинь хүнэй агаараар амилхын аргагүй. Хотын гол Гинза үйлсөөр ашаанай адар томо машинанууд хара утаа, смог гээшые хаюулаад гараха юм. Токиодо 3 миллион шахуу автомашина үдэр бүри гүйлдэнэ, эндэхи дүтэ шадарайнь хото, тосхонуудһаа үдэр бүри 1,5 миллион автомашина ерэдэг. Дээгүүр арангалжа табиһан харгынуудаар автомашинанууд нэгэ тээшээ тогтон торонгүй гүйлдэнэ, тиигэбэшье багахан һаатал болоходо, үйлсэ хүндэлэн гаралган дээрэ хэдэн зуугаад машина сугларшана.

Японой түб хотодо, бусадшье городуудтань буддын шажанай, синтос шажанай дасан, һүмэнүүд ехэ олон. Японой урданай үеын архитектурын гуримаар баригдаһан императорай ордондо орообди. Үндэр добо дээрэ, тойруулаад, шулуугаар бүхы хана хэжэрхинхэй, тэрэнэйнь газаа тээгүүр гүнзэгы уһатай ханааб. Дайсанһаа хамгаалхын тула иимэ юумэ хэгдэһэн байгаа хаш, мүнөө император Хирохито гүрэнэй хэрэг хүтэлбэрилдэггүй, ороной нэрэ хүндын түлөө байдаг.

Эндэхи ресторанда орожо, эдеэ хоол баряабди. Үүдэндэнь ороходоо гуталаа тайлаад, набтархан столнуудай саана багахан шэрдэг дээрэ дабшалжа һуугаад эдеэлбэбди. Нариханаар хэршэһэн мяха, таһалһан талха, капуста, үшөөшье ямар бэ даа ногоо хуу худхаад хэһэн эдеэн стол дээрэмнай багахан тогоон соо шанагдажа байна. Тэрээн сооһоо шаажан аягада хээд үгэхэдэнь, эдеэень хоёр модохоноор хабшаад эдинэбди. Түрүүшээр ногооботор аад саахаргүй хара сай аягална, барайгарай нэрэмэл бүлеэхэн «сакэ» гэжэ архи домбо соо хээд табина.

Үдэшэнь гол Гинза үйлсын үнгэ бүриин зайн галаар яларһан, аниб-ониб гэлдэһэн, нэгэ бии, нэгэ үгы боложо байһан реклама, гоёолтонуудые һонирхон хараабди. Нэгэ рекламань минута соо үнгэ зурагаа хэдэн дахин һэлгэхэ юм. Япон гүрэн иимэ реклама хэхэ, үйлсэ гоёохын тула, жэшээнь, Франци, Италида орходоо хэдэн дахин ехэ мүнгэ зөөри гаргадаг хэбэртэй.

Үйлсөөрнь ябаад харахада, хүн зониинь яһала сэбэр, һайнаар хубсаланхай, альгаа дэлгээжэ гуйраншалжа байха хүн харагданагүй. «Газаа тээһээнь харахадаа Японой зоной ямараар ажаһуудагые ойлгохогүйт, имагтал гүнзэгыгөөр ухамайлан танилсаа һаа, капиталис орондо жиирэй ажалша хүнүүдэй хүшэр хүндэ байдалда байдагые ойлгохот», — гэжэ А. П. Кавко манда ойлгуулаа.

Нээрээшье хүдэлмэришэнэй, хүдөөгэйнь зоной ажабайдал гайтайхан. Илангаяа эдихэ юумэн үнэтэй. Килограмм мяхан хоёр паар һайн туфлиин сэнтэй. Тэрэнь үшөөл үнэтэй боложо байнхай. Тиимэһээ япон зон мяха тон багые эдидэг. Гэр байрын түлөөһэн ехэ. Ойройдоол 10 дүрбэлжэн метр байрын түлөөһэн һарадаа 9 мянган иен болодог гэхэ гү, али нэгэ айл байрын түлөө һарынгаа салингай гурбанай нэгые үгэдэг. Залуушуул дурааряа айл болохо, гэрлэхэ аргагүй — гэргүй, түрэ хэхэ мүнгэн байхагүй — салин бага.

Хүдөө ажахынь ехэ гээгдэлдэ оронхой. Хүдөөгэй зон гэр байра, газараа хаяад, хото город ажал бэдэржэ ошоно. Юуб гэхэдэ, хүдөөдэ олзо олохо юумэн үгы. «Правда» газетын корреспондент В. Овчинников ингэжэ бэшэнэ: «Япон мүнөө зүрхэнэйнгөө, бөөрынгөө муудатар бэеынгээ балсан мяха — шүрэбэһөө ехэ болгоһон хүндэл адли». Нээрээшье Японой баяшуул промышленна үйлэдбэрие хэлэшэгүй ехээр хүгжөөгөөд, хүдөө ажахыгаа һэргээхэ, хүн зоной байдал һайжаруулха асуудалда анхарал оройдоо табинагүй. Промышленна предприятинуудай хаядаһаар байгаали ехээр бузарлагдана. Япон мүнөө дэлхэй дээрэ эгээл олон, эгээл томо пароходуудые бүтээнэ, мүн штапельна утаһаар хэһэн бүд нэхэлгээр, нэхэлгын станогуудые, радиоприёмник, фото-кинокамерануудые, мотоциклнуудые бүтээлгээр дэлхэй дээрэ нэгэдэхи һуури эзэлнэ.

Нэгэ үгөөр хэлэбэл, ажал капитал хоёрой эбсэшэгүй хёмороон эндэ илангаяа элитээр харагдана. Хүниие яһанайнь гаратар зараха, хүдэлгэхэ бүхы арга эндэ шунахайгаар хэрэглэгдэнэ. Һайнаар хүдэлөөгүй һаа, ажалһаа гаргуулшахаш. Японой хүн зондо, правительствада шиидхэгдээгүй асуудал олон. Саашадаа СССР Япон хоёрой һайн хүршэ ёһоной харилсаатай, хани барисаатай байлгаал һаань, ажабайдалнай һайжарха гэжэ Японой хүн зон ойлгоно.

Мартагдашагүй аяншалгамнай дүүрэбэ. Хоёр океан, табан далай соогуур тамаржа, хамта 15 мянган километрэй зам гаталаабди. Гурбан гүрэндэ, табан городто хүрөөбди. Хожом уулзатараа баяртай, холын оронуудай арад зон!

М. НАМЖИЛОВ.

(Түгэсхэл. Эхининь июниин 7-ной, 10-най, 12-рой номернуудта).

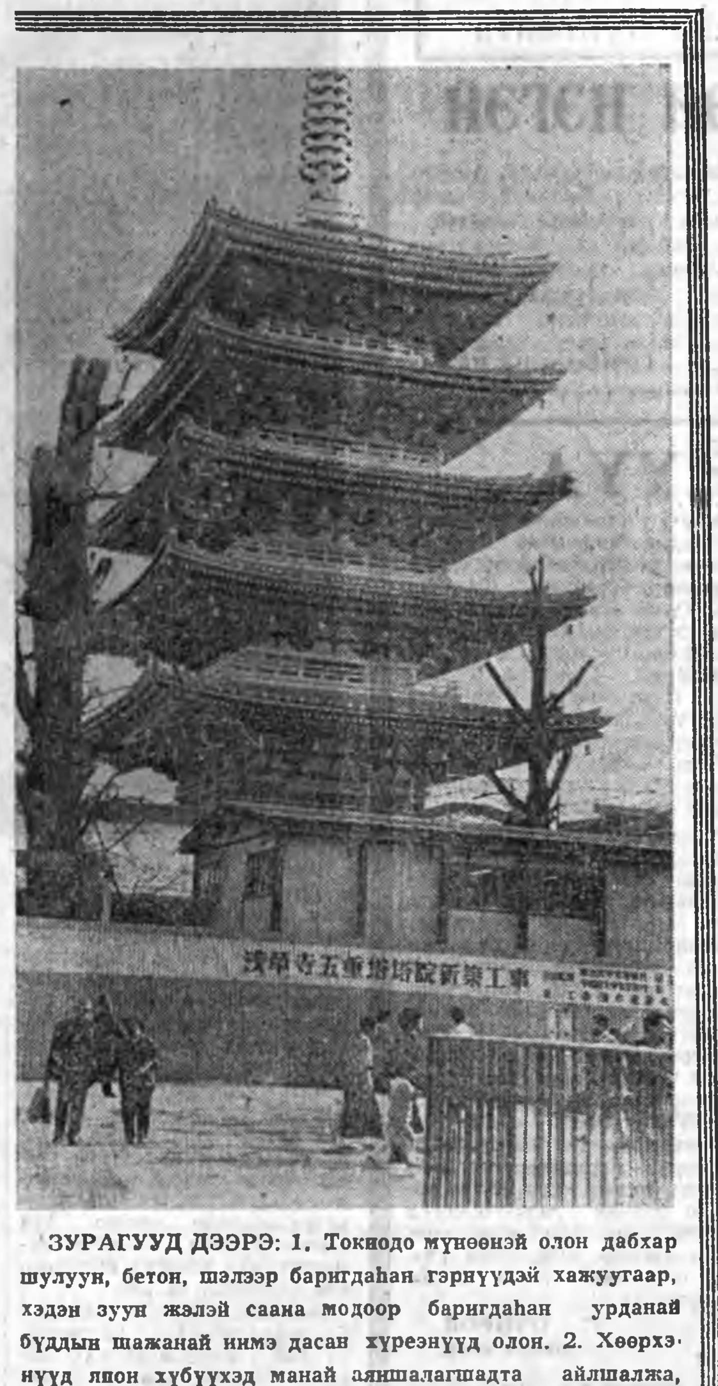

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Токиодо мүнөөнэй олон дабхар шулуун, бетон, шэлээр баригдаһан гэрнүүдэй хажуугаар, хэдэн зуун жэлэй саана модоор баригдаһан урданай буддын шажанай иимэ дасан хүреэнүүд олон. 2. Хөөрхэнүүд япон хүбүүхэд манай аяншалагшадта айлшалжа, элдэб бэлэгүүдые абаад байна.

АВТОРАЙ фото.

РЕСПУБЛИКЫН ЭКРАНУУДТА

«Би — Советскэ Союзай эрхэтэнби» гэһэн уран һайханай фильм дотор арадуудай хани барисаан, үнгэрһэн дайнуудай хатуу шэрүүн жэлнүүдтэ баатаршалга гарган, Эхэ ороноо хамгаалһан тухай түсэбтэ табан жэлнүүдэй асари ехэ амжалта — эдэ бүгэдэ СССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойдо зорюулагдан экран дээрэ гаргагдаһан байгаа. «Мосфильмын» киностудида зохёогдожо гараһан тус фильм республикымнай ажалшадта июнь һарада харуулагдахаар абтаба.

«Ленфильмын» киностудида зохёогдожо гараһан **«Дела давно минувших дней»** гэһэн фильм дотор совет хүнэй ажабайдал хёрхоор хамгаалжа байдаг манай ороной милициин хүдэлмэрилэгшэдтэ зорюулагданхай. Артистнууд Иван Нагонов, Михаил Кокшенов, Валерий Ольшанский болон бусад фильмын гол рольнуудые гүйсэдхэнэ.

Нүгөөдэ — **«Право на прыжок»** гэһэн фильм дотор совет ороной гайхамшагта спортсменүүдэй нэгэн — Валерий Брумель гэгшын ажалай намтар тухай харуулагдана. «Мосфильмын» киностудида зохёогдожо гараһан тус фильмын гол рольдо — Александр Мартынов наадаһан байна.

— Минии дахинаа үндэрые харайдаг болоһон ушарта оронноймнай мэдээжэ хирургнууд Г. А. Илизаров, В. Ф. Башкиров гэгшэдэй ехэ оролдолго, үүсхэл онсо һуури эзэлнэ. Би дүрбэн жэлэй туршада гуша дахин операцида орожо, одоошье хүл дээрээ гарахалаа, абаһаар хоёр метр үндэрые дабаһан, удаань тэрээн дээрээ зургаан сантиметр нэмэһэн байгааб,—гэжэ Валерий Брумель мүнөө хөөрэнэ.

Уран зохёолшо Константин Симонов кинорежиссер Александр Столпер хоёр гушаад жэлэй туршада суг хүдэлхэдөө, табан фильм экран дээрэ гарһан байна. Түрүүшынхинь — **«Парень из нашего города»** гэһэн фильм 1942 ондо гаргагдажа, хүн зоной анхарал татаа һэн. Удаань «Жди меня», «Дни и ночи», «Живые и мертвые», «Возмездие» гэһэн фильмүүд гаргагдажа, ороной экранууд дээрэ табигдаһан байгаа.

«Мосфильмын» киностудида эдэнэрэй суг бэшэһэн зүжэг **«Четвертый»** гэһэн фильм гараба.

Мүн энэ һарада эдиршүүлдэ зорюулагдаһан **«Красные пчелы»**, **«Спасенное имя»** гэһэн уран һайханай фильмүүд харуулагдажа эхилбэ.

Тэрэшэлэн **«Встречи на Енисейском меридиане»**, **«Россия—Родина моя»**, **«Цветы»**, **«Всю ночь война»** гэһэн кинохроникально - документальна фильмүүд июнь һарада харуулагдахаар республикын кинопрокадта абтаба. Энээнһээ гадна, хүдөөгэй таряашад, малшадай һонирхожо харамаар кинохроникэ абтанхай. Тэдэнэй дунда **«Защита полей от амброзии»**, **«Лузинский свиноводческий комплекс»** гэһэн фильмүүд бии.

«Летние сны». Иимэ гаршагтай үнгэтэ, хүгжэмтэ шэнэ кинокомеди «Мосфильмын» киностуди июнь һарада буулгажа эхилбэ. Анатолий Сафроновой «Стряпуха» «Стряпуха замужем» гэһэн зүжэгүүд олон жэлэй туршада кинодо дуратайшуулай анхарал татаһаар. Сценариин автор Анатолий Сафронов «Летние сны» гэһэн һонирхолтой комеди зохёожо, экран дээрэ гаргахаар бэлдэжэ эхилбэ.

Буряадай АССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойдо зорюулагдажа, республикын кинотеатр, соёлой ордон, клубуудта «Үргэн Буряад оромнай һалбаран хүгжыш!» гэһэн гаршаг доро иимэ кинокартинанууд харуулагдажа эхилэнхэй. Тэдэнэй дунда **«Золотой дом»**, **«Кочующий фронт»**, **«Пора таежного подснежника»**, **«Последний угон»**, **Пропажа свидетеля»**, **«Случай в тайге»**, гэһэн уран һайханай фильмүүд бии. Мүн **«Источники Тункинской долины»**, **«Зеркало Бурятии — Байкал»**, **«Поет Линховоин»**, **«Чайки возвращаются на «Байкал»** болон бусад документальна лентэнүүд эдэ үдэрнүүдтэ харуулагдана.

«ЭКРАН» гэжэ бюллетеньһээ абтаба.

ҮНГЭРҺЭН АРБАН ХОНОГТО

Байгша оной июнь һарын түрүүшын арбан хоногто республика доторнай нарата дулаан үдэрнүүд үзэгдэбэ. Тиигэжэ үдэртөө 23—28, июниин дүрбэнэй үдэр зарим нютагуудта 29—35 градус хүрэтэр дулаарһан байгаа. Энээнэй ашаар сүүдхын туршада дунда зэргээр 17—22 градус дулаан болоо.

Июниин 6-һаа гэнтэ хүйтэн уларил үзэгдэжэ, һүниндөө 1—5 градус хүйтэржэ, хюруу унаһан, үдэртөө 9—15 градус дулаан болоһон байгаа. Тиин сүүдхын туршада 4—10 градус багаар дулаан болоһон байгаа. Арбан хоногой һүүлшын үдэрнүүдтэ бага зэргэ дулааржа захалхадаа, дунда зэргээр 10—16 градус дулаан болоһон байха юм.

Июниин эхээр зүг бүхэнһөө һалхилжа, хатад гэжэ байһан газарай хүрьһэ бүри шииггүй болгон алдаа. Түрүүшын арбан хоногой хоёрдохи хахадһаа эхилжэ республика доторнай хура бороон, аадар ороһон байна. Тиин сүүдхын туршада 25—40 миллиметр шииг нойтон зүүн-хойто Байгал шадарай, түбэй аймагуудта ороһон. Арбаад хоногой һүүл багаар ороһон бороогой хэмжээн дунда зэргээр Хэжэнгэдэ — 87, Элхидэ — 78, Хоридо — 77, Удинскда — 76, Нестерово тосхондо — 66, Горячинскда — 64, Шэнэ Хүрбэдэ — 58, Баргажанай адагта — 50, Турунтаево тосхондо — 41, Загарай, Мухар-Шэбэр, Хурамхаанай аймагай Могойто нютагуудта 35—39 миллиметр шииг нойтон оробо. Тиигэжэ Яруунада дунда зэргээр 17—20, Түнхэндэ — 21, Петропавловкада — 1[illegible], Улаан-Үдэдэ 11 миллиметр хүрэтэр хура бороон ор[illegible] байна. Республикын бусад нютагуудта бага зэргэ шииг нойтон орожо, хүдөө ажахын ургамалнуудта горитойгоор туһа нэмэри оруулба. Тиигэбэшье һаа, Улаан-Үдын, Сэлэнгын, Хяагтын, Бэшүүрэй, Зэдын аймагуудта газарта шииг нойтон бага байһаар.

Республикын ажахынуудай тариалан, сабшалан жэгдэ ногоорон харагдана. Мүн эртын шэниисэ гурбан [illegible] шаһатай, оройн тарилга [illegible] бултайжа захалба. Республикын урда аймагуудта кукурузын түрүүшын [illegible] набша гаража эхилээ.

Июниин 13—14-нэй үдэрнүүдтэ республика доторнай бага зэргэ үүлэтэй, [illegible] бороогүй байхаар хүлеэгдэнэ. Баруун-хойто зүгһөө секундын 5—10 метр хүсэтэй һалхигаар һалхилна. Һүниндөө [illegible]—10, үдэртөө 21—26 градус дулаан болохо.

Л. ГОНЧАРОВА,
инженер-агрометеоролог.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. «Зунай агитталмай» — түрүү бэшэг. «Буряадай АССР-эй 50 жэлэй ойе угтуулан» — суглуулбари. В. Николаевай статья. Түрэл орондомнай.

Хоёрдохи хуудаһанда. «Хүн бүхэниие хабаадуулха» — В. Алешинагай статья. «Үнэтэй хубита» — В. Штеренбергын статья. Түрэл орондомнай.

Гурбадахи хуудаһанда. «Арадай кандидадууд» — суглуулбари. Хилын саана. Шэнэ номууд.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. Актерой ажал тухай А. Петрунинай статья. Спорт. «Һурахаяа хаана орохоб?».

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА
«Орбита» харуулна:
15.05 — һүүлэй һонин. 15.10—һурагшадта — «Түүдэг» гэжэ программа. 15.45 —**Үнгэтэ телевидени.** «Дактари» — телевизионно уран һайханай фильм. «Джуди и Слоненок» (I-дэхи сери). США. 16.30—**Үнгэтэ телевидени.** «Хэлли Ляэтс дуулалана». 16.50—17.00—Забһарлалга. 17.00—Уласхоорондын панорама. 17.30—«Дуун—73». Бүхэсоюзна телевизионно гурбадахи фестивалиин түгэсхэлэй концертые угтуулан. 18.00—**Үнгэтэ телевидени.** «Жизнь Леонардо да Винчи» — уран һайханай фильм (3-дахи сери). Итали. 19.00—«Время» —мэдээсэлэй программа.
Улаан-Үдэ харуулна:
19.30 — Телепанорама. 19.50 — «Факел» — залуушуулда зорюулагдаһан дамжуулга. 20.30 — «Уласхоорондын шэнжэлэл» (буряадаар).
«Орбита» харуулна:
20.55—«Дуулыт дуунуудаа»—фильм-концерт. 21.20—21.30—Забһаралга. 21.30—Уласхоорондын панорама. 22.00—**Үнгэтэ телевидени.** «Ан амитанай байдал».
ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА
«Орбита» харуулна:
19.30—Хүндэ атлетикээр Европын түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн. Мадридһаа дамжуулга (суранзан бэшэлгэ). 20.10—**Үнгэтэ телевидени.** «Манай хүршэнэр».

ТЕЛЕФОН • ТЕЛЕГРАФ • РАДИО — ХИЛЫН ГААНАҺАА

БУХАРЕСТ

СЭВ-эй гэшүүн оронуудай банкнуудай түлөөлэгшэдэй зүблөөн

ТАСС

СЭВ-эй гэшүүн оронуудай — Болгариин, Венгриин, ГДР-эй, Кубын, Монголой, Польшын, Румыниин, Чехословакиин, СССР-эй банкнуудай түлөөлэгшэдэй зүблөөн Румынида болобо. Экономическа харилсаа холбооной уласхоорондын банкын, уласхоорондын инвестиционно банкын, СЭВ-эй секретариадай түлөөлэгшэд зүблөөнэй хүдэлмэридэ хабаадаа.

Зүблөөндэ хабаадагшад СЭВ-эй гэшүүн оронуудай банкнуудай ажал ябуулгын гол шухала асуудалнуудаар һанамжануудаа хэлсэһэн, уласхоорондын валютна дэлгүүртэхи байдал тухай зүбшэлһэн байна.

АРАДУУДАЙ АША ТУҺАДА

Экономическа Харилсан туһалалсалгын Соведэй XXVII сессиин Прагада хүдэлмэреэ дүүргэлгын дүнгүүдтэ социалис хани нэгэдэлтэ оронуудай хэблэл, радио ба телевидени ехэ анхаралаа хандуулна. Сессиин коммюникегэй дүүрэн текст болон сессиин хүдэлмэри тухай бусад материалнуудые газетэнүүд тунхаглана. Сессиин хүдэлмэри хани ёһоной оршон байдалда боложо, хани нэгэдэлэ, харилсаа холбоогоо саашадань бэхижүүлхын тула социалис экономическа харилсаа туһалалсалгын ниитэ программа бэелүүлхэ талаар социалис оронуудай хүсэлэл оролдолго гаргажа байһыень элирхэйлэн харуулаа гэжэ хэблэл тэмдэглэнэ.

Социалис экономическа харилсан туһалалсалгые үргэдхэн хүгжөөхэ шухала гэжэ СЭВ-эй Прагада болоһон сессиин документнүүд дотор тэмдэглэгдэнэ гэжэ Болгариин «Отечествен фронт» газетэ бэшэнэ. Ажахыгаа социалис ёһоор эрхилэлгэ дэлхэйн бүхы экономическа хүжэлтын шиидхэхы арга нүхэсэл болоно гэжэ газетэдэ тунхаглагдаһан материал дотор хэлэгдэнэ. Социалис экономическа харилсан туһалалсалгые дары түргэнөөр хүгжөөлгэ хадаа XXVII сессиин гол шухала шиидхэбэринүүдэй нэгэниинь болоно.

«Непсабадшаг» ба Венгриин бусад газетэнүүд СЭВ-эй сессиин коммюникеһээ гадна Венгриин делегацие толгойлжо, Прагада ерэһэн ВНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Е. Фоктой хэһэн хөөрэлдөөе тунхаглаба.

Һүүлэй үедэ дэлхэйн хүн зон Экономическа Харисан туһалалсалгын Соведтэ анхаралаа ехээр хандуулна гэжэ ВНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ хэлээ. СЭВ-эй ба Финляндиин хоорондо абтаһан хэлсээн энээниие элирхэйлэн гэршэлнэ. Тус хэлсээн СЭВ-эй сесси дээрэ баталагдаа.

1976—1980 онуудта социалис хани нэгэдэлтэ оронуудай арадай ажахын түсэб залан хүтэлбэрилхэ хэрэгтэ бэлэдхэл хэхэ шухала гээд Е. Фок мэдүүлээ.

Социалис экономическа харилсан туһалалсалга социалис хани нэгэдэлтэ оронуудай аша туһада харюусана гэжэ СЭВ-эй XXVII сесси дээрэ баталагдан абтаһан дүнгүүд гэршэлнэ гээд Прагада болоһон сессидэ хабаадагша, ГДР-эй делегацие толгойлогшо СЕПГ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ГДР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо Х. Зиндерман, «Нойес дойчланд» газетэдэ мэдүүлгэ хэхэдээ, тэмдэглэбэ.

Экономическа Харилсан туһалалсалгын Соведэй Верховно органой сесси ехэ удха шанартай байгаа гээд Польшын «Жиче Варшавы» газетэ бэшэнэ. СЭВ-эй гэшүүн оронуудай арадай ажахые саашадань амжалтатайгаар хүгжөөхэ, социалис хани нэгэдэлтэ бүхы оронуудай экономическа хүсэ шадал, нэрэ хүндэ дээшэлүүлхэ шухала асуудалнуудые сессидэ хабаадагшад зүбшэн хэлсээ.

Энэ эмхиин байгуулагдаһанһаа хойшо туйлагдаһан үрэ дүнгүүдээр СЭВ-тэ хабаатай бүхы оронууд омогорхожо шадаха гээд Чехословакиин «Руде право» газетэ тэмдэглэнэ.

УЛААН-БААТАР

Монголой ажалшадай съезд

ТАСС

Монголой хүдөө ажахын нэгэдэлнүүдэй холбооной (СХО) IV съезд июниин 11-дэ эндэ нээгдэбэ. МНРП-гэй, МНР-эй правительствын хүтэлбэрилэгшэд, хилын саанаһаа ерэһэн айлшад, Советскэ Союзай ба бусад социалис оронуудай делегацинууд хүдөөгэй суута ажалшадтай хамта президиумдэ һууба. 660 гаран делегат — түрүү малшад, таряашад, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, СХО-гой түрүүлэгшэнэр энэ съезд дээрэ Монголой олон мянгаад ажалшадые түлөөлнэ. СХО-гой холбооной дээдэ соведэй тоосоото элидхэл эмхидхэлэй асуудалнууд съездын зүблэхэ зүйлдэ оруулагданхай.

МНРП-гэй Центральна Комитедэй, Арадай Ехэ хуралай Президиумэй, МНР-эй Министрнүүдэй Соведэй съездэдэ эльгээһэн амаршалгые МНРП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, МНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Ю. Цеденбалай уншахадань, суглараашад халуунаар угтаба.

СХО-гой холбооной дээдэ соведэй түрүүлэгшэ, МНР-эй хүдөө ажахын министр М. Даш тоосоото элидхэл съезд дээрэ хээ.

Съезд хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлһээр.

ВАШИНГТОН

Али алиндань ашатай туһатай

ТАСС

«1972 оной май һарада КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Леонид Брежневэй, США-гай президент Ричард Никсонэй хоорондо болоһон түүхэтэ уулзалга», хоёр талын баталан абаһан хэдэн хэлсээнүүд Советскэ Союзай ба Холбоото Штадуудай хоорондохи харилсаа һайжаруулгада шухала алхам болоно. Энэнь хоёр ороной экономическа харилсаанда шэнэ шата нээгээ гээд гадаадын хэрэгүүдые эрхилхэ талаар түлөөлэгшэдэй палатын комиссиин тунхаглаһан элидхэл дотор хэлэгдэнэ. Совет-американ худалдаа наймаанай-экономическа харилсаанай мүнөөнэй байдал элидхэл дотор гүнзэгыгөөр шэнжэлэгдээд, энэ харилсаа холбооной саашадаа ямараар хүгжэхэ байһанда сэгнэлтэ үгтэнэ.

РИМ

Съезд дүүрэбэ

ТАСС

Социал-демокрадуудтай ба либералнуудтай хамта правительственна мүнөөнэй бүлэглэлдэ ородог буржуазна ехэ партиин — Италиин христианско - демократическа партии (ХДП) XII съезд дүүрэбэ.

Парламентын олонхиин зүгһөө дэмжэлгэгүй болоһон Дж. Андреоттиин (ХДП) толгойлдог правительство политическэ, экономическа ба социальна гол шухала асуудалнуудые шиидхэжэ шадахагүй болонхой. Энээнһээ уламжалан, орон дотор тохёолдоһон байдал съездын зүблэхэ зүйлдэ оруулагдаһан байгаа.

Социалис партиин хабаадалгатай бүлэглэл байгуулха хүсэлэнтэй байһанаа мэдүүлһэн тогтоол делегадууд олонхиин дуугаар баталан абаба.

Съезд партиин шэнэ хүтэлбэрилэгшэдые һунгаа.

ДЕЛИ

Ехэ удха шанартай хэрэг

ТАСС

«КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй албанай хэрэгээр США-да ерэхээ байһан ушар уласхоорондын оршондо туйлай ехэ удха шанартай хэрэг болоно», — гэжэ Индиин Коммунис партиин национальна Соведэй түбэй орган «Нью эйдж» журнал сэгнэнэ.

Оронуудаи хүтэлбэрилэгшэдэй ходо хэһэн уулзалганууд эб найрамдал хамгаалха хэрэгтэ шухала үүргэ дүүргэнэ гэжэ Индиин коммунистнуудай орган бэшэнэ. Нёдондо жэлэй май һарада Москвада Л. И. Брежневэй, Р. Никсонэй хэһэн уулзалганууд совет-американ харилсаанда шухала шата болоһон байна. «Энэ, уулзалгын дүнгүүд, нёдондо жэл баталагдаһан хэлсээнүүдые бэелүүлхын тула тэрэнэй һүүлээр гаргадаг хүсэлэл оролдолгонуудынь дайнһаа хойшо уласхоорондын харилсаанда тойбо татаһан «хүйтэн дайнай» үлэгдэлнүүдые усадхаһан байна» гэжэ «Нью эйдж» тэмдэглэнэ.

Баатар ажалаараа Советүүдэй оронние бүри хүсэч түгэс, гоё һайхан болгожо, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай, хани барисаанай илан мандахын түлөө тэмсэжэ байһан совет арадай эбдэршэгүй дэмжэлгэ, туһаламжада түшэглэн, Л. И. Брежнев Вашингтон ерэхэнь.

БАРУУН БЕРЛИН

СССР-эй генеральна консульство нээгдэбэ

ТАСС

Баруун Берлин тушаа дүрбэн талын хэлсээнэй үндэһөөр байгуулагдаһан СССР-эй генеральна консульство ажал ябуулгаяа хуулитаар эндэ эхилбэ.

СССР-эй генеральна консул Ю. М. Шарков тушаалдаа оромсоороо, американ, француз ба англи секторнүүдэй комендантнуудтай уулзаһан байна.

БРАЗЗАВИЛЬ

КПТ-гэй ЦК-гай пленум

ТАСС

Конгын Ажалай партиин Центральна Комитедэй пленум Конгын Арарай Республикын ниислэл хотодо хүдэлмэреэ эхилбэ. Ороной шэнэ Конституциин проектээр июниин 24-дэ болохоёо байгаа референдумтэй, Арадай национальна суглаанай һунгалтатай холбоотой асуудалнууд пленумэй зүбшэлэлгэдэ табигдана.

ДАМАСК

Хархис политика

ТАСС

Булимтаран эзэмдэһэн араб газар нютагуудта Израиль хашалта харшалалтын политика бэелүүлнэ.

Баруун Иорданиһаа абтаһан мэдээсэлнүүдэй ёһоор, һаяхан Израилиин хархис засагаарнид Наблус, Дженин, Тулькарм хотонуудта 65 хүниие барижа, түрмэдэ хаагаа.

НЬЮ-ИОРК

Бомбодожо үргэлжэлһөөр

ТАСС

Үнгэрэгшэ амаралтын үдэр американ авиаци Камбоджын сүлөөлэгдэһэн районуудые бомбодобо. 96-дахи үдэрөө үргэлжэлжэ байһан добтолгонуудта «В-52» түхэлэй хүндэ бомбардировщигууд хабаадуулагдаа гээд США-гай сэрэгэй командованиин түлөөлэгшэ Гонолулуһаа мэдээсэнэ.

НЬЮ-ИОРК

Эхир табан үхибүүд

ТАСС

Орегон штадтахи Портленд хотодо ажаһуудаг Андерсонай бүлэдэ эхир табан үхибүүн — хоёр хүбүүн, гурбан басаган — түрэбэ. Тиин эхир гурбан басаганайнь бэеын һула муу байһан дээрэһээ врачнууд тэдэниие больницадань үлөөгөө.

Хоёр хүбүүниинь больницаһаа гаргагдажа, гэртэнь эльгээгдээ. Врачнуудай харууһан доро байһан эхир гурбан басаганайнь бэе һайжаржа байна.

Эхир табан үхибүүнһээ гадна, Андерсонтанай бүлэ үшөө үргэмэл хоёр үхибүүтэй юм.

Редакторай орлогшо
М. Н. НИМАЕВ.

● «БУРЯАД ҮНЭН» ● 1973 оной июниин 13. ● 4-дэхи хуудаһан ● Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР. Н-01483. Заказ № 0044